

Probleumata arestotelis

¶ Vnes homines naturaliter scire desiderat. vt scribit Arestoteles pnceps philosophorum pmo methaphisice. Cuius causa potest reddi talis. quia omne ens naturaliter appetit suam perfectionem. et similiter conatur se associare primo enti diuino et immortali inq̃tum potest. sed qz scientia est de perfectione intellectus. ergo om̃es homines naturaliter scire desiderant. Rursus et alia ratio est. nam quod cuius ens naturaliter appetit bonum. vt se p̃seruare posset in rerum natura. sed quia omnis notitia scientifica est de numero bonorum honorabilium. vt patz pmo de anima ergo naturaliter ois homo desiderat scire. et ex psequenti omnis scientia inq̃tum intellectui humano est possibilis est appetenda. Quauis igitur quelibet scientia sit p̃scrutanda. magis tñ illa que est nobilior et p̃munior aliis scientiis. Sed qz phica scientia cōfert maximas delectatiōes. vt patet decimo ethicorum. ergo p̃e ceteris scientia philosophica diligentius est inquirenda. Etia p̃pter alias causas: nam p̃sens scia est similis scientie phice. quia ipsa clarificat animas. ipsa facit delectari in hoc seculo. vt dicit Arestoteles in libro de pmo et morte. qui etia in tantū clarificat hominē. vt ipsum primo enti diuino et immortali assimilari laborat: teste Seneca in epistola. in talia prorumpens verba. Hoc mihi phia p̃mittit. vt summopere me deo parē reddat. Libet igitur de animalibus corporalibus. p̃sertim de corpore humano ex pluribus artificialibus codicibus p̃bleumata colligere: Et est primū tale

Queritur quare inter oia aialia hō habet faciem verius celū eleuatā. Respondet multipliciter. Primo q̃ est ex voluntate ipsius creatoris Et quia illa respōsio sit vera. nō tñ videtur valida in pposito quia sic facile est omnia soluere. Secūdo respōdetur q̃ omnis artifex opus suum primū cōiter facit deterius: et post hoc opus suum secundū facit melius. et sic deus creauit bruta aialia pri-

Probleumata

mo quibus dedit facie depressam ad terram inclinatam
z secundo creauit hoies. vt pz in Genesi quibz dedit figu-
ram honesta z ad celu eleuata. Sed illa respōsio non vi-
det iteruz valere ad ppositum. ex quo est theologicālis
z in pmo derogat bonitati dei. que opa q̄tum est ex sui
natura semp facit bona. Tercio rñdetur. q̄ inter om̄ia
aīalia solus hō est ordinat⁹ ad regnū celoz. z ideo habet
figurā eleuatā ad celu: q̄ ptemptis terrenis cōtemplari
debet celestia z in diuinis. Quarto rñdet q̄ aīa rōnalis
est filis intelligētie z finaliter in deū ordinata. vt patet p
Auerroim pmo de aīa. ergo hz figurā eleuatāz sursum
Quinto rñdet. q̄ hō existit microcosm⁹. i. minor mund⁹
sicut vult Aresto. vij. phisicoz. ideo oībus alijs aīali bz
hz p̄cipe z sibi obediūt. Sexto rñdet z vltimo. q̄ natu-
raliter cuilibet rei z opi talis figura est deputāda. q̄ suo
motui fiet apta. vt celo p̄petit rotūditas. igni aut̄ p̄petit
figura piramidālis. q̄ motui sursum est apta. ergo rei bz
pedali. vt est hō figura diametralis z figura piramida-
lis est aptissima. ergo inter omnia animalia solus hō ca-
pūte est eleuatus

Quare caput est pilosum. Rñdet sñ pñtñtññ qñ pñli
sunt ornamēta capitis z cerebri. z cerebri p generatōnes
pilorū euacuat de grossis vapibz a supmo vsqz ad ptes
inferiores. qñ exiit p poros carnis exterioris z exsiccat
z in pilos ouertitur. Parz qz in toto hōte nihil siccus
pilis est. qz sicciores sñ ossibz: vt p3 p Albertū magnū
qz aliqñ aialia nutriunt ex ossibz: vt canes. s3 nullum aial
pñt digerere plumas vel pilos. qz indigesta eñciunt. z om
nino siccī sunt z inepti ad nutrimentū. Scdo rñdet qz ce
rebri qñoz modis purgat. primo ab aqñcis humoribz
supfluis p oculos. a melancolia p aures. a colera p nasū
a flegmate p pilos. z illa est intētio medicorū

Quare hoies hñr lōgiores crines in capite q̃ alia aīa
lia. Rñderur fm Aresto. ij. de generatōe. q̃ hō inter om
nia aīalia hz cerebrū humidissimū a q̃ egredīr sudor q̃ in
crines lōgos capitis puerit. Scdo mñet q̃ humores

Arestotelis

in homine sunt pingues nō cito exsiccabiles. ḡ pili in eo plonganť. in alijs aut aialibz humores sunt faciliť exsicabiles. ergo cessat ab eis plongatio piloz.

Querit ad idem. qre in alijs aialibz pili solū infigunt cuti. s; in hoīe pfundi? radicanť in cute: Rñr q; iō. qz pl? bñt de nutrimento. ḡ etiā magis ad interiora plonganť Et hec etiā est rō. quare pili in alijs aialibz variant ad variationē cutis. z nō in hoībus. nisi aliqñ in cycatrice.

Querit. quare mulieres hñt longiores crines q; viri. Rñr qz mulieres sunt humidiores q; viri z magis flegmaticę. ḡ in eis pl? est de materia piloz. z p pñs seqtur lō gñudo piloz Et cū hoc talis materia cerebri magis augeatur a mēbris interioribz. z maxie tpe mēstrui. qz tūc materia ascēdit. z augmētat humor piloz. vt dť Albert? Si pilus mulieris mēstruose ponat sub fimo. ex illo generat serpens venenosus Scđo rñr. qz mulieres nō sunt barbate. z sic materia barbe trāsit in materiā piloz. ḡ zc.

Querit. quare aliq; hoīes hñt crines molles z aliq; duos. Rñr fm Aresto. q; cutis z pil? sunt termini analogi. mō quedā cutis ē dura. qdā spissa. qdā subtil. z qdā grossa. ḡ pilus q; egredit p poros supficiales grosse cutis sit grossus. z q; p poros subtiles sit subtil. Etiā qñ pori sūt aperti tunc erit mult? humor. ḡ pili duri generant. Et vbi pori sunt angusti ibi molles z subtiles crines generant. Et s; Aresto. in hoībz declarat. Vbi? signū habem? pño qz mulieres hñt molliores crines q; viri. qđ ptingit ex eo qz in eis pori sunt clausi. ppter frigiditatē Scđo qz colerici pñt frēqñt hñt duriores z grossiores pilos alijs. ppter caliditatē ipsoz. z in eis pori valde sunt aperti. ḡ etiā barbescūt pte alijs. ḡ dicit phs in phisionomia. q; aialia duos pilos hñtia sunt audaciora. qā tales pili ordinant. s; p calozē z p colerā. z colera sp facit pñgre. Etiā Aresto. ponit exē plū de vriso z apro. Ex opposito aialia molles crines hñtia sunt timida. qā frigida. vt lep? z cern?. Itē Aresto. dť aliā rōem molliciei z duriciei piloz. qz in regione calida grossiores pili generant. vt hñt ethiopes. p

Fre

total materia

...que vultis
...cessant m
...iter oia a
...pmo de g
...iter oia
...calore c
...frigidiss
...cerebri c
...hoc etia p
...oderat

seplum domi
 nigi et humidi
 nū digrat et p
 uitate. iō nō effi
 uenatur. Et si
 dūgē pper t
 uā illi putrefa
 i. s. l.

estudo p[ro]p[ri]o de can
p[ro]p[ri]o de can
estudo p[ro]p[ri]o de can

humiditas
hinc et humido
virescit et merore

Con facit canos q̄
fate crines ruffi
q̄ rubedo est infir
mitas et debili. scy
tant q̄ crines rufi

lupi gulfatū
 canines can
 et vocitate
 lupi est aū
 sine masticati
 Et m...

Arestotelis

et vlcera. qz tal materia efficit cū mēstruo Itē aliud signū
qz videm⁹ aliq̄s vetulas barbescere in senectute. s. post xl
vel l. annos cū cessant menstrua: vt dē Ars. ix. de aīalibz

Querit. qre iter oīa aīalia soli hoīes canescūt. vt vult
Porph. et Ars. pmo de gñatōe Rñr fm phm q canities
causat in hoīb. qz iter oīa aīalia hō bz calidissimū cor. iō
natura sagax ne p calozē cordis hō suffocaret cor calidis
simū supposuit frigidissimo cerebro. vt caliditas cordis
tparet frigiditate cerebri et ecōuerso: sic q tpa mentū red
deret vtrobiqz Hoc etiā pz ex tali signo: qz iter oīa aīalia
hō bz turpissimū odoratū: scđo de aīa Etia hō quasi me
diū vite sue psumit dormiēdo. et h ptingit ex supabundā
tia cerebri frigidi et humidi. et sic indiget calore naturali
illud humidū digerēte et psumēte. Et illū calozē sufficiē
ter bz in iuuetute. iō nō efficit can⁹. Tpe hō senectutis de
ficiet in calore naturali Et sic vapores ascēdētes a stoma
cho manēt indigesti ppter defectū caloris natural. et sic
pñr putrescūt. et illā putrefactōz humoz seqtur albedo q
dē canities: Ex illo ptz q canities nihil aliud ē qz albedo
eriniū ex putrefactōe humoz circa radices piloz ex de
fectu caloris natural tpe senectutis causata. Etia canities
causat ex malicia pplexionis aliqñ. et illa bñ ptingit in iu
uetute. Aliqñ etiā ex humido indigesto. Aliqñ ex nimio
timore vel cura. vt pz de mercatoribz nauigātibz et rapto
ribz. vii⁹. Cura facit canos q̄uis hō non bz annos

Querit. quare crines rufi citius albescūt qz aliq: Rñr
fm Aresto. qz rubedo est infirmitas piloz. nā generat ex
materia infirma et debili. scz ex materia mēstruali. iō ci
tius canescunt qz crines nigri

Querit. qre lupi grisescūt. Pro q nota drām iter cani
tiē et grisitiē. qz canities causat ex defectu caloris natura
lis: s. grisities ex voracitate et cōestione. vt ptz p Aresto.
vij. de aīalibz. Cū lup⁹ est aīal multū vorax. qz multū cōe
dit. et gulo se sine masticatiōe. et sel denorat intātū q pte
natur p tridū. Et tunc ille cibus causat vapores grossos
in corpe ipsi lupi. et per pñs grisities ex ipsis generatur

strefa

concludunt. ad
prophetiam
in prophetis.

caput boni
spissima ad ca
loci. cum ip
in spe

declatur in ip
caput sit de
mildum a pter
caput nō est
ablonā Ri

...longi Ki
...lingui. Sicut
...memoria i
...bō bymagin
...Sicut qz bō

...idco e
...t vi f
...ationē
...coacina

sed terram. Rū
mias. ergo ill
sed terram. et sic
his memora ing

caput nō est c
in de aīa
nō possit. ergo
poletionem

Arestotelis

pili figuntur clauduntur. ad quā clausurā sequitur erectio pilorum. et hoc maxime patet in animalibus brutis. scilicet in porcis et in apriis et in pavonibus

De capite

Queritur. quare caput hominis est rotundum. Respondetur quod hec figura est aptissima ad capiendum in se aliquid. ut patet per Aristoteli. secundo celi. cum ipsum caput capit in se quicquid sensus. ut etiam declaratur in sphaera materiali

Queritur. quare caput sit durum. Respondetur per Aristoteli. quia continet in se humidiorem partem animalis. ut cerebrum per ipsum

Queritur. quare caput non est diu. tanquam per clipeum tueas recte rotundum sed oblongum Respondetur ut in ipso tres cellule apte possint distinguere. scilicet fantasia in fronte. legitima siue rationalis in media. et memoria in posteriori cellula

Queritur. quare homo imaginando erigit caput sursum sicut versus celum. Respondetur quod imaginatio est in anteriori parte capitis siue cerebri. ideo erigitur sursum ut cellule huius imaginationis aperiantur. et ut spiritus animalis concurrendo facere possit imaginationem

Queritur. quare homo cogitans et recogitans de preteritis caput suum inclinat ad terram. Respondetur quod idem. quod cellula posterior est memoratiua. ergo illa erigitur versus celum cum caput inclinat ad terram. et sic aperitur illa cellula ut spiritus animales perficientes memoriam intrarent

Queritur. quare caput non est carnosum sicut alia membra Respondetur secundum Aristoteli. in de animalibus. quod caput nimium agere graue et moueri non posset. ergo est sine carne Etiam caput carnosum designat complexionem malam.

Queritur. quare caput sepe patitur dolores. Respondetur secundum Constantinum in libro de stomacho. quod quicquid patitur dolor res ex ascensione malorum vaporum puenientes. qui de stomacho ad caput extolluntur. et ipsum cerebrum perturbant. et sic causatur dolor. Etiam dolor capitis maxime puenit a stomacho propter nimiam repletionem ipsius stomachi. quod secundum Galienum duo magni nervi transeunt de cerebro ad officium stomachi. et sic ista duo membra sepe simul patiuntur. Etiam dolor capitis quicquid puenit propter vinum forte vel alium potum forte

Probleumata

tem. vel ppter cibaria fumosa & acuta. sicut aileum & cepe
Etiam qñq; ptingit ex fleumate in stomacho cōtento. de
quo possint venire febres cotidiane

Quenſ. quare mulieres ſepius hñt dolorem capitis.
q̃ viri. Rñdetur fm Albertũ. q̃ mulieres patiunt men-
ſtrua ⁊ nō viri. ⁊ ſic ſum⁹ immūdiſſimus ⁊ venenoſiſſim⁹
reſoluiſ. qui ſurſum petēs citius ipm caput dolere facit

Querit. quare cerebrū sit album. Rñdet duplr. pmo
qz frigidū est. ⁊ frigiditas est mater albedinis. vt pz per
phm Scdo rñdetur qz iō. vt posset in se recipere sifitudinē
oim color. modo color albus ē maxime simplex

Querit: quare oēs sensus sunt in capite. Rñdetur fm
Albertū. qz ibi est cerebrū a quo oēs sensus dependēt et
dirigunt. Et per psequens omnes spiritus sentire facit
et ab ipso omnia membra reguntur

Querit. quare cerebro leſo vel corde hō non p̄t enade
re mortem. R̄ndetur. quia cor ⁊ cerebrū ſunt duo mēbra
vitalia ⁊ p̄ncipalia in animalibz. ergo iſtis leſis nullū re
medium eſt quo curari poterit

Querit. quare cerebrū est humidū. Rūndetur q̄ ideo.
vt eo facilius recipiat impressiōē. qz humidū faciliū est
receptiūū impressiōnū. vt pater de cera. que facile recipit
in se figuram sigilli

Querit. quare cerebrū est frigidū. Rñdet duplr. pmo
vt sua frigiditate clarificet ⁊ subtiliet intellectū hominis.
Scdo vt eius frigiditate rēperaretur calor cordis. ⁊ hoc
est de intentione Aresto. in libro de aīalibus

Querit. quare habent vñū nasum ⁊ duos oculos Rñ
detur q̄ iō. q̄ visus ē magis necariū homini q̄ olfact
tus. ⁊ ergo. puenit ex benignitate nature. sc̄z vñi in vno
oculo offensio fiat siue destructio. q̄ tñc alter maneat. et
sic certe videmus q̄ spūs visuius ad vnum oculū diri
gitur. vt patet in p̄spectiua communi

Quæritur: quare pueri in iuuetute hñt magnos oculos
et in etate graciliant. Rñdetur fm Aresto. secũdo de ge
neratione. q̃ hoc est ppter maximã cerebri humiditatẽ.

Aristotelis

propter hanc causam etiā pueri sunt multū somnolenti
Querit. quare oculi nigri de die bene vident. de nocte vero male. Rūdetur fm Aristō. q. ppter indigentia īgnis. et ppter luminis et humoris in oculis congregatōez qui illumināt humorem glaciale.

Querit. quare oculi glauci de die male vident. de nocte vero boni. Rūdet p Aristō. q. glaucedo p se est lucida. et spūs visibiles de die debilitant. et in nocte pfortant.

Querit. quare hoies hnt oculos diuersos Rūdetur p Aristō. q. hoc est ppter diuersitatē humorū. Un oculi habent quorū tunicas et tres humores. Prima dicitur consolidari. quā est exterior fortis et pinguis. Secūda dicitur cornea ad similitudinē cornu. et illa est pspicua. Tercia dicitur vnea ad similitudinē vne magnę. Quarta dicitur tela arance. Sed fm alios oculus constat ex septē tunicis et tribus humoribz. Primus humor dicitur albugineus ad similitudinē albuginis in ovo. Secundus est glacialis. i. glaciei similis. Tercius ē vitreus. i. ad modum vitri clarus. et illa diuersitas humorū facit diuersitatē oculorū.

Querit. quare hoies lufci et monoculi sunt boni sagittarij. Et quare sagittarij boni cōiter claudūt vnū oculū. Et quare speculātes astra vidēt vno oculo p cānos. Ad hōdū q. bec materia habet in pspetiuā. et hō ē fm q. p. i. libro de causis q. oīs p. i. vnita fortior est seipā dispersa. q. tota p. i. vna dispersa in duobz vno oculo clauso congregat ad aliū. et sic visus in ipso fortificat. et per p. i. certius videt vno oculo clauso q. ambobz apertis.

Querit. quare fortiter bibētes et ridētes lachrymant. Rūdet. q. dum bibūt aer inspirat. nō exit p vocālē artē reā. et sic cū impetu ad oculos dirigīt p poros exēdo. et sic hūiores oculorū expellit. et isti hūiores sic expulsi addit.

Querit. quare multū sctes parū cunct lachrymas mingunt. Rūdet p Aristō. q. humidū radicale lachryme et vrine sunt vni. et eiusdē nature. q. vbi sctus multū plicat ibi vrina diminiūt. Et q. sunt eiusdē nature et materię in sapore. q. ambo salia sunt.

Probleumata

Querit. quare aliqui hñtes claros oculos nihil vident
Rñdetur qd h est ppter opilationē z destructiōez nervoz
visiñoz. nā ipsis destructis pñtus visiua ad oculū a cere
bro deferri non pñt. vt pñz p phm in de sensu z sensato

Querit. quare ocul⁹ sic clarus & polit⁹ instar speculi.
Rñdet qz res visibiles reuerberant meli⁹ sup rem tersaz
et politā. g ocul⁹ est polit⁹ vt ex h visus cōfōrtef. Scdo
rñdet. qz ocul⁹ ē maxie humid⁹ inter oēs ptes corpis et
aqtice nature. mō sicut aq⁹ ē clara & bñ polita ita & ocul⁹

Querit: quare hoies hñtes pfundos oculo acute et
lōginque vidēt. z sñr alia aīalia. Rñdēt fm Aresto. scđo
de gñatione animalū. qz ptus vīsiua in eis nō dispērgi
tur. sed pcedit diametralit ad rem vīsam. Et hoc decla
ratur in sñli. qz qñ aliqđ stat in pfunda fouea aut in fon
te pfundo stellas celi z firmamēti in clara die speculari
vt dicit Aresto. in tractatu de forma speculi. qz tñc vir
tus vīsiua z radij nō dispēguntur

Querit. quare hoīes hītes altos oculos ⁊ non pfun-
dos indeterminare vident ⁊ male. Rñdetur p̄ Aresto. q̄a
radij qui transeūt ad vīsum disp̄gunt ad latus. ⁊ nō di-
recte pcedunt ad rem vīsam. ḡ vīsum debilitant

Querit. quare multa aialia nascunt ceca. sicut catuli
leonū & canis. Rñdēt. qz talia aialia nō sunt adhuc pfecte
maturitatē. & in eis nō opatur fluxus nutrimentī. Et h
declarat in fili de hirundinib⁹. vt si illis in nido auferā
tur oculi alijs recreſcūt eis. & h p̄z in multis alijs aialib⁹.
que etiā immature generant̄ quasi mortua. vt catuli vñ
Et ista rō est magis p̄spectiua q̄ natural' materia.

Quærit. quare oculi mulieris menstruose inficiunt spe-
culū nouū. vt dicit Aristotle. in libro de somno ⁊ vigilia Et
p̄ se p̄blemma est istud. Quare basilisc⁹ interficit hoies
visu: Ad primū rōdet. q̄ p̄ talem modū. q̄ q̄n menstrua
fluūt de muliere. tūc aer venenosissim⁹ resoluit ab ea. q̄
ascendit caput mulieris. ⁊ ipsa multū dolens cooperit
sp̄m cum multis velis ⁊ peplis. ⁊ quia oculi sunt poro-
si. ergo petit ibi exitum. Et sic inficit oculos. qui pleni

Aristotelis

sunt sanguine et apparent in eis oculi guttosi et lacrimo-
si propter malum vaporem in eis existentem. et illi euaporant et
multiplicant usque ad obiectum speculi. et quia tale speculum
est multum solidum mundum et politum: ergo facilliter imundum
accipit. Ad secundum respondet. quod basiliscus est animal multum
venenosum. et per oculos illius vapores venenosi exeunt
et multiplicant usque ad rem visam. et usque ad oculos hominis
qui vapores venenosi seu humores intrantes corpora in-
ficiunt. et tandem homo interficitur. Et hec ratio est quare basi-
liscus inspiciens clipeum cum bitumine perfecte factum aut ali-
am rem firmam et politam interficit seipsum: quia ab ista re polluta
et solida isti humores reflectuntur et percutiunt usque ad basi-
liscum. ex qua percussione interficitur. Et similiter est dicendum
de muliere menstrua. Correlativum est quod quedam venule quan-
to mensurui inspicunt specula aut alias res solidas et fir-
mas seipsas ledunt et offendunt.

Quare scintillatio oculorum in catis et lupis non appa-
ret in luce. sed in tenebris? Respondet quod in luce maius lumen
offuscat et extinguit minus lumen. sic quod tunc extraneus color
apparet scintillare quoniam habet aliquam materiam lucis per
quam ipse tenebrositatis appareret splendor. ex quo est cor-
pus politum. et sic illa materia lucis quodammodo obscuratur
dicitur. ita quod non apparet splendida: sed magis colorata. Pro-
pter lucis offuscationem. unde quanto maiores sunt tenebre
de tanto talis natura lucis (que est in obiecto visibili) potius
fortificatur. quia de tanto minus impeditur per maius lu-
men extrinsecum quo posset offuscar.

Quare homo se videns in speculo mori obliuiscitur suam dis-
positionem. et non scit qualiter est dispositus? Respondet in libro de
forma speculi quod idolum visum per speculum debilitatur et reflecte re-
presentatur se potestate visive. et ex quo debilitatur se representatur: tunc de-
biliter apprehenditur. et per consequens non diu retinetur.

Quare visus recreatur per viridem colorem. videlicet per speculum istum
Fons speculi gramine oculis dant alimentum. Respondet quod
viridis color mediocriter movet organum visus. et ideo com-
ponat visum. hoc autem non facit color albus vel niger. quia

Probleumata

isti fortiter mouent ⁊ inuoluunt organū visus. ideo plus fa-
ciūt violentiā: Qui? rō est. qz magis tendūt ad excellētiā ⁊
seu violentiā. sed de q̄to sensibile est magis excellēs. de
tanto magis destruit ⁊ debilitat sensuz. vt p3 p Aristō
telem in secūdo de anima. qui dicit qz sensibile excellēs
corrūpit sensum.

De naso

• Querit̃ q̃re ñsus extat ⁊ excedit vltra alias partes ca-
pitū. R̃ñr dupliciter. Primo q̃ ñsus est q̃si cluaca cer-
rebr̃i. per quam flegma cerebri expurgatur. ergo excedit
alia mēbra ne imūdicia maculātur. Aliter r̃ñdē f̃m con-
stātū. q̃ ñsus est maxime decōr faciei em̃ēs seu splē-
dēs. cū naturaliter odorat ⁊ faciē decorat: vt testat̃ Boe-
tius in de disciplina scholarū.

Quare hō int̄ cetera aīalia h3 malū z turpissimū olfa
ctū seu odoratū. vt p3 scōo de generatōe. Rñr p3 mētato
rē ibidē. q. hō inter cetera aīalia q̄ ad sui q̄ritatē h3 cerē
bz maxime humidū z frigidissimū. z ḡ ex tali excellēti
humido z frigido cerebz indisponit̄. z p3 oīs olfact⁹ or
gano indispōsito impedit̄ sensatio. vt patet p3 Aresto. et
Temiscū. ij. de aīa. z ergo qdam hoīes oīno nō odorāt
z hoc est signū male sensatōis zc.

Quare vultures. vt vult pimentator. ij. de aia optime odorât Rñr q̄ hñt cerebz valde sicci. z ergo aer deferēs odorē nō ipedif ab humiditate cerebz. sed subito tangit suū organū. et g̃dñt pimentator sup̄ tercium de aia q̄ vltures z tigrides z alia aialia (pzelio facto in grecia) venerūt a tūgentis miliaribz ad cadauera mortuoz.

Quare natura fecit nares. Rñdetur propter triplices
utilitatē. Primo qz clauso ore inspiramus p nares in re
frigeriū cordis. Secūda utilitas est: quia aer pcedēs ex
ore fetet. qz fumi stomaachi sunt ei adiuncti. sed aer respira
tus ad nares minus fetet. Tercia est. qz flegma pcedēs
de cerebro p nares purgatur.

Quare homines sternutāt. Rūdeſ vt virt⁹ expulſiua
z viſiua p h purgaſ z cerebz a ſua ſupfluīa te purgaſ. qz
ſicut pulmo purgaſ p tuſim. ſic virt⁹ viſiua z cerebz per

Arestotelis

sternutatōem. Etia3 q̄ sternutat frequēter dicūt h̄re forte cerebz. 2 q̄ medici sternutorū dant vt purget cerebz. 2 q̄ dolentes nō potētes sternutare cito moriūtur. quia si gñū est q̄ cerebz 2 est totum impletūz malis humoribz qui nō possunt expurgari

Quare appopletici. i. in q̄bz sanguis cito effundit̄ uō pūt sternutare. Rñr q̄ meat⁹ seu ventriculi cerebz sunt eis opilati 2 obdurati. 2 si possent sternutare forte appo

Quare calor solis puocat sternuta (plexia solueret̄ tiōem 2 nō calor ignis: Rñr q̄ calor solis tm̄ resoluit. et nō psumit. q̄ vapor resolut⁹ expellit p sternutatōem. sed color ignis resolut⁹ 2 psumit. 2 ergo magis psumit sternutatōem q̄ puocat

De auribz

Querit̄ q̄re oē aīal mouet aures p̄ter hominē. Rñr p Aresto. q̄ q̄dam musculus est circa mādibulā in hoīe q̄ phibet motū in auribz. 2 ergo eo extenso hoīes mouent aures. vt visūz est in pluribz hoībz. sed alia aīalia illis carent. ergo aures eoz mouent

Quare ex erectiōe auricularū aīni pluuiā p̄noſtīcat: Rñr q̄ asin⁹ est aīal valde melācolicū. 2 ex melācolia est sentiēns pluuiā futurā. mō tpe pluuioso aures oīm aīa lū erigūtur. q̄ asin⁹ sentiēs pluuiā futurā aures erigit

Quare auicule non hñt aures. Rñr p Aresto. q̄ ideo q̄ natura dat vnicuiq̄ qd sibi q̄gruū est. s3 si dedisset aui bus aures ipedirēt eas in volatu Silt pisces carēt auri bus ppter natatōem. 2 soluz hñt paruas foneas 2 poros p q̄s audiūt. vt declarat Aresto. de boue marino

Quare vesperiliones aures hñt. cū tm̄ vident̄ esse aures Rñr q̄ p̄m hñt naturā auicularū in volādo rōe cui⁹ habēt alas. 2 p̄m hñt naturas q̄drapedūz. eo q̄ st⁹ pilose. q̄ mures st⁹. ideo natura sagax disposuit eis aurīculas.

Quare hō int̄ cetera aīalia h3 aures rotūdas. Rñr q̄ figura tot⁹ 2 figura partiū in toto p̄portionātur. 2 maxī me inter hōgenia. q̄ sicut vna gutta aque rotūda est. ita 2 tota aq̄: vt pbat Johānes de sacrobusco in spera ma teriali. sed q̄ caput hoīs est maxīme rotundū. q̄ 2 aures

b ij

Probleumata

Declināt se ad eādē formā siue figurā. sed capita aliorū
aīaliū sunt valde oblōga. ergo 2 aures exinde plonganē

Quare natura formauit aures ipsis animalibus. Rñdet q
fecit ppter duo. Prio vt animalia p aures audirent ⁊ vt res
audibiles pringerent ad pelliculā auris. Scdo qz p au
res caput purgat a colerica supfluitate. sicut eniz caput
purgatur p nāsum a fleumatica supfluitate. sic p aures a
superfluitate colerica

Quare os h3 labia ipm circūstātia. Rūdet fm cōstātī
nū. q2 labia tegūt 7 muniūt dentes. q2 nō esset pulch2 sp
dētes apparere. Alii rūdet q2 dentes sūt frigide nature. 7
g citi⁹ lederent ab aere exteriori si p labia nō tegerentur.
S3 m alia pte esse rō euidentior. q̄ est moralis sc3 q2 hō d3
se moderare in loquēdo 7c3

Quare hō hz duas auresz vnū os z silit̃er duos ocu-
los. Rūdet q̃ hoc est ex ista cā. scz q̃ hō dz cē. puifior t̃m
in videndo q̃ in loquēdo: z copiosior in audiendo. vt sa-
piētior erit. qz vt d̃t Aresto. sensus auditus est sensus di-
pline. Et de visu dicit q̃ sensus visus multarū reruz no-
bis dñas ostēdit. Et cū illo p̃cordat seneca dicēs. duas
aures a natura recepimus z tm̃ vnū os. z ideo natura sa-
gar aures fecit patentes. lingua3 vero duplici clausura
circūdedit. scz labijs z dentibus

Quare hō hz os. Rñdet ppter multas vtilitates p̄i-
ma est. qz os est ostiū stomachi. Sc̄da qz cibo in ore ma-
sticat̄ z p̄parat̄ ad p̄mā digestiōē. q̄uis auicēna voluit
q̄ sc̄da digestio fieret in ore Tercia. qz in p̄cauo oris aer
inspiratus p̄ cordis refrigerio subtiliatur. z ppter alias
multas causas. que postea patebūt

Quare labia sũ mobilia. Rñdet q̃ hoc fit ppter for-
matōem vocis. q̃ sine ipsis vox pfecte formari nō p̃t. nā
sicut sine istis litteris. a. b. f. p. voces litterales nō p̃nt for-
mari. ita nec ipse sine labijs

Quare hō ossuat Rūdet fm glosam vltime particule
amphorismoz ypocratis. q. hoc fit aliqn a tedio. vt cuz
hō sedit cuz ignotis quibz libent careret. Secdo fit ossi

Arestotelis

tatio ex fumis grossis replentibus maxillas. ex quoz ex
pulsio fit maxillaz extensio et oris apertio: et tunc fit ossitatio

Quare homo videns alium ossitare etiam ossitat. Rñdetur qd
hoc fit ex imaginatioe. Et hoc declarat ex simili: cum asinus
est aial valde sensibile ratione melancolie. qz superflui
tates diu retinet. et nunqz urinare vel comedere nisi au
dierit alium urinare. sic etiam homo ex imaginatione os
sitat alio homine ossitante

Quare soli dentes inter omnia ossa sentiunt sensu tactus.
Rñdetur fm Avicennam et Galienum. vt possent discernere
inter calidum et frigidum ipsis nociva. qd non indiget alia ossi
fa. qz vident illis solum ad saporem cibi

Quare viri habent plures dentes qm mulieres: Rñdetur qd
hoc est ppter multitudinem caloris et sanguinis. qd abundat
in viris plus qm in mulieribus

Quare inter omnia ossa dentes crescunt vsqz ad finem vite.
Respondetur ex secundo de generatioe. qd alia consumuntur
masticando et molendo

Quare inter omnia ossa soli dentes recrescunt eis ablatis.
et alia ossa ablata non recrescunt. Per aristotelem respon
detur. qd omnia alia ossa generantur ex humido radicali.
et sic generantur in utero matris. sed dentes generan
tur ex humido nutrimentali. quod de die in diem renou
atur et augmentatur

Quare dentes anteriores in iuuenibus cadunt et recre
scunt et non molares. Rñr qd hoc est ppter defectum materie
et figure. qd dentes anteriores sunt acuti. et alij lati. scz poste
riores. Aliter rñdetur fm Aresto. in secundo de generatioe aia
lium. qd dentium anteriorum est prescindere cibum. ergo sunt acu
ti. sed posteriorum est comedere et masticare cibum. ergo habent
figuram latam. que est ad hoc apta.

Quare dentes anteriores citius crescunt Rñr ex eo qd ipsis
citius indigem? prescindendo qm posterioribus masticando

Quare in animalibus dentes in senectute nigrescunt Re
spondetur qd hoc est ex putredine cibi et corruptioe fleg
matis cum paruo humore colerico etc

Probleumata

Quare dentes equi in iuuetute sunt crocei coloris et in senectute albescunt. Rñr p Aristot. q equus abundat in humore aqueo. q in iuuetute digerit z ouertit in croceitate. sed in senectute calor diminiuit z remanet ibi aquos humor cuius pprius color est albedo

Quare natura dedit animalibus dentes Rñdes p Arresto.
secūdo de generatione animalū. q̄ quibusdā dedit p̄p̄
pugnare seu defendere vitam ipsorū. vt lupis apris. qui
busdam vero propter voracitatem: vt leporibus. qui
busdā vero propter formatiōem vocis. vt hominibz. vt
p̄ p̄ p̄mentatorē in de anima.

Quare qđā aīalia nascūtūr cū dentibz. vt bediz agnel
li. 7 qđā sine dētibz vt hoīes Rñr qđ natura nō deficit in
necārīs: nec abūdat in supfluis. vt pr. iij. de aīa. g. ex q
īsta aīalia statim post exitū ventris indigēt dentibz. ideo
nascunt cū dentibz. sed hoīes mamillis matris nutriū
tur ad tps. ideo dentibz ad tēpus carent.

De lingua

Quare lingua est porosa Rñdes p. Aresto. ij. de aia q.
lingua est medius gustus z p. poros lingue sapor puenit
ad sensum gustus: Elliter rñdes q. salina spumalis diri-
gitur ad os p. linguā a pulmo ne madefaciēdo cibuz ad
primam digestionem preparando. z ergo lingua est po-
rosa vt salina per eam creat

Arestotelis

Quare lingua febricitantiū omnia iudicat amara. Respondeat medicinaliter. qz stomachus corporis ipsoz est repletus colerico humore. z colera ē maxime amara. vt pz ex felle. ergo fum⁹ amarus inficit linguā. quapropter lingua impleta saporibz iudicat eos amaros. Quis amari rudo nō sit in cibis. sed in lingua

Quare nobis audientibz acida nosare lingua aq̄scit. Rñr qz spiritus imaginatiua est supior virtute gustatiua. z cū imaginamur aliquē sapore. tūc ipm p̄cipim⁹ mediā te p̄tute gustatiua. qz nihil gustu p̄cipit nisi mediante salina. ergo tūc lingua aquescit

Quare aliq̄ sunt drauli. aliq̄ blefi: z balbucietes. Rñr qz hoc est pluribz de causis. aliqñ scz ppter lingue z cerebri humectationem. vt in pueris. q̄ defectuosi sunt in lingua. vt pz ī p̄ferēdo multas litteras. Scdo hoc ē ppter extractōem neruoz ex flegmate: qz tales sunt nerui eūtes ad linguas. qui nerui corrupti sunt

Quare lingue serpentū z canuz rabidoz sunt venenose. Rñdetur ppter maliciā z fumositates humoris venenosi in eis p̄dominātis

Quare lingua canis est medicinalis. z ecōuerso eā sit pestilētiālis. Rñdet qz hoc est ex aliq̄ pprietate occulta. Potest dici qz ideo. qz lingua canis est multuz porosa. et sic in se attrahit z colligit viscositates vulneris Aliq̄ di cū qz canis ex natura bz q̄sdā humores in lingua. quibz sanat lingendo vulnera. oppositū est de equo

Quare salina est alba. Rñdetur qz hoc est ex cōtinuo motu lingue. qz in p̄tinuo motu generat color. qui dealbat istam superfluitatem. que est salina. vt patet in spu z ma aquarum:

Quare salina sit insipida. Rñr si haberet determinatū sapore. tūc lingua nō saperet. qz solūmō haberet sapore saluē. z sic alios sapores apprehendere nō posset

Quare salina ie iuni sanat apostemata. Rñdet fm aui cennā. qz est bene digesta z subtiliata

Quare aliq̄ boies abūdāt pl⁹ in salina p̄ alijs. Rñdet

b iij

Probleumata

Fin medicos q hoc ppt flegmaticā pplexione fit. q̄ illis
p̄dñat. ⁊ ideo medici dicūt q abūdās in salina d̄ se ca
uere a q̄ridiana febre surgēte ex dñatōe flegmatis. Per op
positū ē de ill̄ q̄ deficiūt in saliuo. qz calor in eis supabū
dat. q̄ p̄sumit hūidū saluie. ⁊ q̄ defect⁹ saluie ē signū febris

Quare salina hoīs ieiuni ē subtilior ⁊ albi⁹ q̄ salina
hoīs saturati. Rñdē q̄ illa salina ē sine viscositate cibi
q̄ solet ingrossare ip̄am salinā hoīs pleni

Querit vñ puenit salina hoīs Rñr q̄ puenit a spuma
tibz ipsi? pulmōis. vbi fm medicos est sedes flegmatis.

Quare aialia multū coeūtia. vt apri: sunt multū spu-
tosa. Rū r q tūc pulmo z cor sūt in maximo motu libidi-
nis. ergo generat in eis multū de materia sputosa.

Quare auicule nō hnt salinā. Rñr fm Aresto. in li: de
aialibz. qz hnt pulmonē valde siccū. g nō hnt sputū

Quare epilēctici. i. q̄ submergunt pprio sanguine ⁊ ca
duci spūtescūt. Rñr fm medicos. q̄ materia peccās ē in
cerebro. sed si vomit tūc materia peccās est in stomacho
sed si multū mingūt tūc materia peccās est in vijs vrine.
sed si spermatefcāt tūc est in vasis seminalibz. ⁊ ergo me
dici fm hoc faciūt euacuare materiā

Quare lingua aliquñ pñt vsũm loquēdi. Rñr ex vlti-
ma pticula amphorismoz; ypocratis. q; ex paralisi vel
ex apoplexia. i. ex subita sanguinis effusione hoc euenit
scz de hũore grosso Et etiā aliquñ ex infectõe spūs aialis
in media cella cerebri q; nō mittit ad linguā. vt p vocis
expñsionē varie passionis acrus declarant. vt patz in glo-
sa ibidē. ⁊ hoc intendit Galienus:

Quare fructus autem maturatores sunt insipidi vel amari et post maturatores sunt dulces. Rursum quod sapor insipidus causatur ex frigidityte et defectu caloris in humido grosso. sed sapor dulcis causatur ex sufficiente calore. nam in fructibus maturis humidum est subtile et per calorem solis subtiliatur. ideo put frequenter fructus tunc sunt dulces. sed ante maturationem humidum est adhuc grossum et non subtiliatur a calore solis. ergo tunc fructus sunt amari.

Arestotelis

Queritur. quare magis delectamur in dulci sapore q̄s amaro vel in alio. Rñr qz natura iocūda delectat in dulcedine. Rō qz dulce est calidū z humidū. z per caliditatē humiditates sup̄fluas dissoluit. et p humiditatē abluīt immūdicia. Sed sapor acetosus sine stipticus vel pōtius ppter frigus in ipso predominās nīmīū pstringit et pungit et mēbra offendit in purgatiōe. ergo nō delectamur in illo sapore. q̄a medici volūt qz hoīes in estate z in rehemētī calore nō debent cōedere aliqd amarū. Rō est qz amaritudo generat calorē. sed solūmodo in hyeme debemus cōedere amara. ḡ dicit Aresto. in de nutrimento z nutritibili. qz dulce est amicū nature z maxime nutrit

Querit. quare sapor acetosus pl⁹ incitat ad appetitū q̄s alius. Rñr qz sapor acetosus ē frigidus et infrigidat. mō frigidū ē appetere z attrahere. z ideo causat appetitū.

Nota qz nouē sunt spēs saporū. quoz tres sunt a calore z tres a frigore. z tres a tēperato medio

Querit. quare de spiritu aereo plus attrahit q̄s emittitur. Rñr p Aresto. ad Alexandrū magnū in libro de motu cordis. qz multe ptes aeris inspirant z ptranseūt nutrimentū cum spiritibz vitalibz q̄ inter pulmonē p̄tinent et ergo tam diu aīal nō suffocatur q̄diu aerē in pulmone percipit. et sic aliqua ps in ea p̄tinetur.

Querit. quare aer expiratus z expulsus videat̄: cum tñ aer p se sit inuisibil⁹ ppter sui raritatē. Rñr qz aer inspiratus admisceat fumositatibz ipsius cordis. rōne qz efficit grossus z sic videt̄. Cui⁹ expiētia ē. qz tpe hyemali maxie videm⁹ anhelitū. qz frig⁹ aeris pstringit anhelitū mixtū fumositatibz. z sic ingrossat z p̄densat. z p p̄ns videt̄

Querit. quare aliq hoīes hñt fetidū anhelitū Rñr fm medicos qz aliqñ fit ppter malas fumositates stomachi. Aliqñ ppter corruptōz spiritualiū membrorū. vt pulmonis. et ḡ anhelit⁹ leprosoz est ita infect⁹ qz inficit auiculas p̄pinquas. qz interiora ipsoz sunt maxime corrupta. vt p̄z ex diffinitiōe a Cōstantino data. qz lepra est nutrimentū omniū membrorū cum putrefactiōe eorundē. et in

Probleumata

cipit in sanguine. et terminatur in membris

Querit. quare leprosi sunt rauci. Rñdet q̄ id. q̄ in eis instrumēta vocalia sunt corrupta. s. pulmo. zc.

Querit. quare boies raucefcūt Rñr q̄ ppter reuma descendēs de cerebro replēs cānalīa pulmonis. vel aliqñ ex apostematibz in gutture vel ex reumate in collo pgregato

Querit. quare oēs femelle inter oīa aīalia gēiliores et subilliores hñt voces q̄ viri dēpta sola vacca. Rñr fm Aresto. in q̄nto de generatōe animalīū. q̄ ppter p̄strictionē viāz et artereaz vocaliū. i. vbi aer intrat. p̄ q̄s vox formatur. vt p̄t̄ in fili. q̄a fistula p̄ua acuti⁹ sonat q̄ maior Sic etiā est in mulieribz q̄ via vocalis ppter frigiditatē p̄stringit̄ z artatur. q̄a frigidi est p̄stringere. sed in viris illa via ex calore viri ap̄itur z ampliā. et ḡ in viris ḡuius sonat. q̄a caloris ē ap̄ire seu dissoluere. Etiā dī q̄ mulieres hñt voces molliores ppter humiditatē pulmonis z ppter debilitatē caloris cordis. Etiā iuuenes et infirmi eadē de causa hñt acutas voces. Et est cā naturalis. q̄re mascul⁹ in p̄ncipio sue natiuitat̄ p̄fert a. i. vocē grossiorē. sed femella p̄fert e. i. vocē leniorē. vt vult Laborint⁹ cum dicit Masculus a p̄fert. zc.

Querit. quare in viris et mulieribz vox mutat tpe putbertatis. vt dicim⁹ iste est in mutatōe. et maxime p̄tingit tpe sp̄matis in viris. et tpe crescēdi māmillaz ī mulieribz vt dī Ars. q̄nto de aīalibz. Rñdet p̄ eundē. q̄ tūc remittit̄ p̄ncipiū vocis seu relaxat̄ Et h̄ declarat in fili de corda remissa q̄ grauiter sonat. Etiā declarat ex alio. q̄a aīalia castrata vt capones spadones et eunuchi hñt voces molliores ppter priuationē testiculoz

Querit. quare boies raucefcūt in spectiōe lupoꝝ Rñr fm Aresto. q̄a lupus est aīal valde et maxime frigidū in cerebro. vñ h̄z caput graue. si ḡ vidēris boīs spūs visibil⁹ dirigit̄ ad eum tūc attrahit aliqd de frigiditate ad pecc⁹ eius. mō ex illa frigiditate pecc⁹ p̄stringit̄ vbi sunt instrumēta vocalia. q̄ lup⁹ nō p̄t digerere illas fumositates. s̄z expirant̄ ab eo in aerē. z sic ille aer circūstās inficit. z ali⁹

St
... ab illo. z
... ab boi
... aīal muli
... abū. et cōdū
... aperit
... et indigē
... inficit. et
... hō in fi
... venenoso
... lupi
... ita ma
... mōi
... interfe
... hñt z nō
... corā.
... p̄trator
... lic map
... sic q̄
... accedū
... obiecta
... mīnū. S
... talis aer expi
... oculo mēstr
... cum specu
... ad mani
... parue aīa
... de aī
... parau
... anicū
... frequē
... masculi pl
... Rñdetur o
... Lōtantiū
... in co
... generalit
... q̄s n

Arestotelis

aer iterū inficit ab illo. et sic vsq; ad hoīem puenit. et tunc ille aer sic infect⁹ ab hoīe attrahit. et facit eū rancū. Et iā dī q⁹ lup⁹ est aīal multū vorax vt pz in libro de aīalibz. qz aīde sumit cibū. et cōedit vna vice tantū q⁹ pcentat per tres dies. et sic lup⁹ aperiēs os suū emittit humores cru⁹ dos et grossos et indigestos. a qbz aer inficit p⁹pinquus. q⁹ aerē aliū iterū inficit: et sic deinceps donec pueniat ad hoīem. q⁹ inspirato hō inficit. Eodē mō sicut basilisc⁹ q⁹ emittit humores venenosos ab ocul⁹ hoīes inficientes

Querit. quare hoīe lupū inspiciēte lup⁹ nō rancescit: Rñr qz homo nō est ita maliciosus et frigidus vt lupus Et ppter similit⁹ rōnem mouetur hic tale pbleuma

Quare interfect⁹ interfectore pūte sanguinescit. Rñr q⁹ hoc est opus diuinū et nō naturale. qz sanguis clamat vindictā tra interfectore. Sz tñ si esset aliq⁹ natural⁹ cā maxie esset ista. q⁹ ppetrator hui⁹ sceler⁹ recolēs maxime dolet pīna dūct⁹. et sic maxie estuat ppter fortē hūmagi nationē quā desup bz. sic q⁹ oēs spūs eius ebulliūt. et sic ad instrumēta visus accedūt. et ibi exēit p radios visuales oculoz vsq; ad obiecta. s. vulnera. q⁹ si recētia fuerint statim sanguinē emittūt. Sedo hoc fit cū iuuamine aer⁹ inspirati. sic q⁹ talis aer expirat p vulnus educēs sanguinē. Et si ē de oculo mēstruoso. vbi postea macula ap⁹ parer dūmodo p eum speculū est infectū. Sz ali⁹ dicūt q⁹ h fit a natura cōi ad manifestandū homicidiū

Querit. quare parue auicule pl⁹ vociferāt et cantāt qz magne. vt pz sensibilē de alauda et philomena. Rñdet per Aresto. qā spūs paruaz aīū est leuior et mobilior qz magnaz. ergo pue auicule faciliē pcedunt in quodcūq; desiderium: et sic frequēter cantant

Querit. quare masculi plus cantant qz femelle. vt patz in oībus aīalibz. Rñdetur q⁹ hoc est ppter desiderii coitus. et ergo fm Cōstantinū in libro de coitu dī. q⁹ tunc spūs maxime mouēt in corpore. et fit appetitus coitus Et iā rñdetur: q⁹ generalit⁹ loquēdo de quolibet aīali femelle sunt frigidiores qz masculi

Probleumata

Querit. quare apes vespes musce et locuste et multa talia aialia vociferat. cum nō habeāt pulmonē nec instrumēta vocis. Rñr fm Aresto: in libro de inspiratōe et respiratōe. q̄ in eis est q̄dam pellicula. ad quā spūs pulsans facit talē sonū. et ḡ mirabiliter sonat talis sonus

Querit. quare pisces nō vociferat. Rñr fm Aresto. in scdo de aia. qz pisces nō hñt pulmonē. sed solū brancas nec etiā cor. ḡ nō indigent inspiratōe aeris. et p pñs non vociferat. quia fm Aresto: scdo de aia Vox est repulsio aeris inspirati

De collo

Querit. quare aial hz colluz Rñr fm Aresto. in libro de aialibz. qz collum est sustentamentū capitis Un fm ipsum collum est mediū inter caput et corpus. vt p ipsum et eius ceruices et nervos tanqz p vias medias motus et sensus corpis translegant. et p ipm tanqz p quandā distātiā cor maxime calidū a cerebro elongat.

Querit. quare aliq̄ aialia carent collo. vt pisces serpētes et alia reptilia. Rñr qz talia aialia carent corde. ḡ nō indigent tali distātia. de qua dcm̄ est: Aliter nūdet. q̄ in mo hñt collū. sed nō est valde distinctū a corde et capite.

Querit. quare collū sit ossēū. Rñr fm Aresto. vt eo fortius posset caput sustentare. Etiā ideo. q̄a spina dorsī in collo iungit in cerebro. et inde recipit medullā. que est eiusdē substantie cum cerebro

Querit. quare q̄dam aialia hñt longa colla. vt grues et cyconie. et sic de alijs. Rñr fm Aresto. qz talia aialia acquirūt sua nutrimenta in pfundo aquaz. ergo indigēt longis collis. Sic etiā quedā aialia hñt breuia colla: vt nīsus et accipiter. qz talia aialia sunt rapacia. ergo ppter fortitudinē breui collo indigent. vt etiā patet de boue. quī ē breuis colli. et ergo fortis

Querit. quare collum sit concauū. et maxime in anteriori pre circa linguā. Rñr qz ibi sunt duo meatus. vnus deferēs cibum ad mēbra nutritiua. vt ad stomachū et ad epar. et talis fm medicos dī ysofagus. a fagin grece qd̄ est comedere latine

Stre

per vocalis si
nūque pducit
collū decollat
collū est Rñdet q̄
collū est spūs n
pōtes et silia an
pōs moria? ab i
recep? De
pōs humeros
collū q̄ ppter de
recepia sunt rōn
collū mō? copan
pōs primo
recepia h̄ valde
collū ad lenādū
collū sic etiam o
recep medulla sei
recepia. sed medi
recepia in mag
recepia vel infir
recepia in ago
recepia q̄ in collū
recepia ibi est dō
recepia.

Arestotelis

Quare arterea vocalis sit annulosa. Rñdet q̄ est ppter
flexibilitatē: que pducit bonaz resonantiam

Quare pull⁹ decollat⁹ diu mouet. ⁊ hō decollat⁹ sta-
tim immobilis est Rñdet q̄ pull⁹ ⁊ filia aialia hñt nervos
strictos. ⁊ sic in eis spūs motiu⁹ morat⁹ diuti⁹ post decol-
latōem. sed hoies ⁊ filia amālia hñt nervos lōgos ⁊ am-
plos. ⁊ spūs motiu⁹ ab ipsis cito recedit. ⁊ p pñs non
pñt mouere corp⁹ De humeris ⁊ brachijs

Quare hō hz humeros ⁊ brachia. Rñr fm Aresto. in
libro de aialib⁹. q̄ ppter delatōem ⁊ portatōnem oneris

Quare brachia sunt rotūda. Rñr q̄ hoc est ppter ma-
iorē velocitatē mor⁹ ⁊ opatōis. qz talis figura motui est
opta. vt p3 p Aresto. primo celi

Quare brachia sñ valde grossa Rñr p Aresto. q̄ hoc
ē pportūditudinē ad leuādū ⁊ ad portādū onera. pstrigē-
dū seu pugillādū. sic etiam ossa eoz sunt valde grossa. qz
ibi est multuz de medulla seu materia medullosa. ne cito
corrūpant⁹ brachia. sed medulla in paruis ossib⁹ non p̄t
pineri ita bene sicut in magnis

Quare dolentes vel infirmi denudāt vel detegāt bra-
chia. ⁊ etiā laborātes in agone: Respōdet fm ypocrates
in libro pnosticoz. q̄ in talib⁹ mors est propinqua. ⁊ est
signū mortis. quia ibi est dolor maximus. qui facit bra-
chiorum denudationem.

Quare in aliquib⁹ infirmatib⁹ brachia gracillantur. i.
subtillant⁹. vt in ydropicis ⁊ freneticis Rñr fm medicos
q̄ mēbra sibi ppatiūtur. ⁊ ergo vno dolente oēs hūores
ibi currūt in dolorib⁹ p̄dicatis. nā capite dolente humo-
res brachioz currūt ad caput ⁊ brachia gracillantur.

Quare aialia bruta nō hñt brachia. Rñr q̄ habēt an-
teriores pedes loco brachioz vel pro brachijs. Aliter
respondetur ⁊ melius: quia omnia animalia habent or-
gana aliqua ad pugnandum ⁊ ad se defendendum vt lu-
pus habet dētes. vacca cornua. equi pedes posteriores
volatilia rostra ⁊ alas. sed solus homo habz brachia ad
pugnandum

De manibus

c i

Probleumata

Quare solus hō h̄ manus ⁊ aīa ei simile. vt simeā Re
spōdet q̄ manus est organus organoz. vt d̄t Arestō. iij.
de aīa: quibz maxime hō indiget. qz multe sunt opatōes
q̄ p manus fiūt ⁊ nō p alia organa

Quare aliq̄ sunt ambidextri. i. vt c̄tes vtraz manu p
dextera. R̄ndet q̄ est ppter multitudinē caloris cordis.
⁊ ppter sufflatōem eius calidā. que facit sinistrā ita abi
lem sicut ⁊ dextrā. ⁊ ergo tales homines sunt pculdubio
bone pplexionis.

Quare mulieres nō sunt ambe dextre sicut viri. vt d̄
cit ypocras circa vltimā p̄iculā amphorismoz. circa fi
nē. R̄ndet fm Galienū q̄ hoc est ideo. qz calidissima mul
ier sana frigidior est frigidissimo viro sano Et dicis notant
(sana) qz si febricitaret. tūc dicitū nō essz veruz. qz in tali
casu mulier calidior essz viro caliditate accidētuli

Quare digiti sunt articulosi. Respondet fm Arestō
in libro de aīalibz. q̄ ppter aptitudinem ad recipienduz
⁊ ad tenendum receptum

Quare qlibet digitus tres habet iūcturas seu articu
los. ⁊ pollex tm̄ duas R̄ndet q̄ pollex etiā habet tres ar
ticulos seu iūcturas: sed terci⁹ iūgit brachio. ⁊ ergo for
tior est q̄ aliq̄ digiti. vt patz ex noīe eius. qz dicis pollex a
polleo. ⁊ a lex. i. virt⁹. qz fm Arestō. maioris est virtutis
cū etiā maior sit in quantitate

Quare digiti dextre manus sunt subtiliores q̄ sini
stre. vt vult Egidius: R̄ndetur q̄ ppter calorem in tali pte
dominantē. q̄ facit maiorem subtilitatem

Quare digiti sunt grossiores āre cibū q̄ post: vt dicit
Albertus. R̄ndet fm om̄es medicos. q̄ hō ieiunus re
pletus est malis humoribz ⁊ fumositatibz v̄nēris. q̄ in
grossant oīa mēbra ⁊ etiā digitos. sed cū illi humores s̄
p cibum expulsi sic digiti magis gracillant. Et eadē de
cā hō ieiunus est grauior q̄ hō cibatus. vt patet exp̄sse de
ieiunantibus Et potest reddi melior ratio. quia post ci
bum calor a membris exterioribus delegatur ad interi
ora ppter digestionē cibi. ⁊ ergo membra exteriora gra

Stre

del post digesti
generata. ⁊ ergo
del hōies san
genera ad aliq̄
del hōies dectere
generatur in sinist
del generat
del p̄posito
del extremita
del in cornu
del semis
del calor cordi
del deficit
del indicant b
del R̄ndet
del cordis. ergo
del colorē bene
del colorē ad
del sed si sup
del caliditatem
del macule
del Respondet
del q̄ dicit p̄ fle
del macula ista ca
del gradus
del p̄posito
del in ede
del Arestō: q̄ h̄
del q̄ carci b̄ mō
del q̄ sic imp
del
del est cau
del p̄posito
del cor ⁊ pulmo.
del est vt pe

Arestotelis

collantur. sed post digestionē cibi cōuerso dirigitur ad
membra exteriora. ⁊ ergo tūc ingrossantur

Quare aliq̃ hoies sunt magis grates in sinistra ma/
nu q̃ in dextera ad aliq̃s opus faciendus. R̃ndetur q̃ in
illis cor nō influit dextero lateri calore. sed plus sinistro
⁊ sic etiā operatur in sinistra manu subtilitatem ⁊ gracili
tatem

De vnguibus

Queritur vnde generant vngues. Respondet fm ga/
lienū in p̃mento p̃nosticorum. q̃ ex fumositatibz resolu
tis ingredientibz extremitates digitorum. que aere exte
riori exsiccantur ⁊ in cornu reducūtur.

Quare vngues senū nigrescūt ⁊ pallefcūt. Responde
tur. quia tandem calor cordis deficit. quo deficiente ip
sorum pulchritudo deficit

Quare hoies indicant bone p̃plexionis vel male fm
dispōnem vnguū R̃ndet q̃ vngues testant sup bonita
tem vel maliciā cordis. ergo etiā p̃plexionis. q̃ si sunt ru
bei testant sup colericā bene t̃patam. sed si aliqliter sunt
inclinati cū rubeo colore ad nigredinē. testantur sup san
guineā p̃plexionē. sed si sunt crocei coloris vel nigri tes
tantur sup melancolicam.

Quare aliquādo macule albe apparent siue generan
tur in vnguibz. Respondet q̃ nutrimenta vnguū sunt di
uersificata: q̃ aliqua ps flegmatis est admixta. ergo ex
tali flegmate macula ista causatur

Quare omne aīal gradiēs pedibz hz vngues vel vngu
las vel aliq̃s p̃portōabile eis. vt pz in auiculis solū cur
uas vngues h̃ntibz. ⁊ in eq̃s q̃ru3 pedes subferrant. ⁊ il
la regula fm Aresto: est ꝑa exceptis natātibz. vt pz in au
ca vel in aneta. q̃ caret h̃mōi vnguibz. q̃ naturaliter vn
gues sunt graues. ⁊ sic impedirent natatōez. Et r̃sio sic
p̃t elici ex dictis

De pectore

Quare pectus est p̃cauuz Respondet fm Aresto. q̃
ibi est sedes spiritualiū membrorum. que mēbra sunt no
bilissima: vt cor ⁊ pulmo. vt ergo ista custodiantur a lesi
one: necessarium est vt pectus sit p̃cauum

Probleumata

Quare hō inter omnia aīalia hz latissimuz pectus. vt
dicit Aresto. Rūdetur q spūs in homie sunt debiliores
z subtiliores. ergo requirūt regiones ampliozem in qua
possunt p̄tineri. vt est pectus

Quare pectora auicularū sunt rotūda ⁊ acuta. Rūdeſ
qꝫ ſunt in cōtinuo motu. mō figura acuta ⁊ orbicularis
motui eſt apta. vt pꝫ qꝛto phīſicoꝝ

Quare ea que diligim⁹ ad pect⁹ trahim⁹. Rñr q̄ ppi⁹
or loc⁹ cordis ē sub pectore. ḡ illa q̄ cor amat ad pect⁹ tra
hit. ppter vicinītatē cordis applicādo amātū amantī

Quare mulieres sūt breuioris pectoris q̄ viri. Rñr qz
in viris est caliditas q̄ naturalit̄ sursum mouet̄. supiorz
viri ingrossando z ea ampliādo. q̄ magnū pecc̄ est signū
aiofitaris. vt p̄z p̄ Aresto. in phisionomia. vbi declarat
h̄ de leone z tauro. sed in mulieribz frigiditas dñaf. q̄ na
turalit̄ mouet̄ deorsuz. z ergo d̄t Aresto. q̄ mulieres fre
quēter cadent sup̄a culū. qz culisterea eaz ingrossant ex
frigiditate descēdēte. sed vir frequenter cadit super pecc̄
ppter eius grossitiem. De mamillis

Quare mamille sunt posite sup̄ pect⁹. Rñdet⁹ q̄ pect⁹ est series cordis calidissimi. ergo ibi mamille generātur vt menstrui ad eas missum calori cordis vicinū citi⁹ de coqueret⁹ ⁊ in materiā lactis puerteretur.

Quare in alijs animalibz mamille sunt infra pectus. sed in muliere sunt supra pect⁹. Rñr. qz mulier est bipes ergo mamille existētes infra pect⁹ impedirent eius trāsitiū: sed alia aīalia qtuor habēt pedes. ergo ipsa nō impediūtur in eoz transitu vel motu pgressiuo

Quare vii i nō hñt tā magnās mamillas sicut mulie
res. Rñr qz viris nō generant menstrua. nec ibi est vas
menstruo deputatū. Tñ dicit Aresto. qz viri hñt paruas
mamillas ⁊ mulieres paruos testiculos

Querit̃ q̃ mamille sunt magis valentes pueris lactā
tibꝫ. an parue vel magne. seu mediocres. Rñr q̃ in mag
nis calor est diffusus ⁊ dispersus. q̃ ibi nō ē bona digestio
lactis: sed in paruis est vnitus ⁊ fortis. cuz om̃is virtus

Arestotelis

unita est fortior seipsa dispersa. et per p̄ns ibi est bona di-
gestio lactis. ḡ sunt meliores q̄s magne. s; mediocres it̄
optime. ex quo omne medium est optimū

Quare in tredecimor in decimoq̄rto anno mamille
iuenculaz incipiūt crescere et ingrossari. vt d̄t Albert?
R̄ndetur p̄ Aresto. in de generatiōe animalū q̄ ideo. qz
tūc puella efficit pubes. et menstrua incipiūt augeri in ea
et fluere. vt dicit Aresto. qz in eadē etate puellaz crescūt
mamille et viroz spermata

Quare māmille muliez generantiū abortiū. i. puerum
qui egredit̄ mortuus ex vtero matris (vt d̄t Ipocras in
sc̄da p̄ricula amphorismoz) mollescūt. R̄ndetur fm glo/
lam ibidē. qz tūc menstruū non fluit ad māmillas a quo
fetus deberet nutriri: ḡ tunc mollescūt

Quare mulier impregnata accipiens masculū in vtero
dexterā māmillā h̄z duriorē q̄s sinistram R̄nr fm Ipo-
cratē. qz masculi concipiunt in dextro latere matricis. ḡ
tūc menstruū fluit ad dexterā māmillā ipsaz indurādo

Quare mulierib; imp̄gnatis lac fluēs de māmillis sig-
nificat debilitatē fetus in vtero. et ergo qñ lac fluit signū est q̄
fetus nō nutrit̄. et ex hoc vtiq; debilitat̄

Quare dura māmilla dicit sanitatē in puero existente
in vtero. R̄ndetur q̄a menstruū puertit̄ in lac. et tale lac
sufficiēter nutrit̄ fetum. et ex hoc arguit̄ eoz fortitudo

Quare mulier h̄z tm̄ duas māmillas. et aliq; bruta vt
porca et canicula h̄nt decem vel p̄les R̄nr qz frequēter mu-
lier p̄cipit masculū vnum vel femellā. et huic sufficit vna
māmilla vel due. S; aīalia bruta h̄nt multas scissuras
p̄creātes multos fetus. ḡ h̄nt multas māmillas. p̄mo fe-
tui primā. secūdo sc̄dam. et sic de alijs per ordinem

Quare tpe impregnatiōis mamille sunt dure. et alio
tpe sunt molles. R̄nr qz tūc inflant̄ et tumescūt sicut vte-
rus. qz multa humiditas menstrualis fluit ad eas q̄ alio
tpe manet in matrice. et expellit̄ per locum deputatū

Querit̄. per quē modū lac māmillaz venit ad matricē

Probleumata

Rūm fm Ipocrate vbi sup q māmilla hz colligantia cuz
matrice. z quasda venas qz abscondūt obstetrices tpe p-
tus: z p illas lac fluit ad vmbilicū pueror. z capiūt nutri-
mentū p vmbilicū. Vñ aliq dicunt q puer existēs in vie-
ro nutrit p os. s; h est flm. qz si sic tūc stercozizaret etiā: s;
hoc est flm. qz nō videt vbi dimittant illa stercoza

Quare lac egredies de mammillis spissum ⁊ grossum et
nō multū fluidū est signū masculī in vtero. sed lac tenue
est signū femelle. Rñr qz mulier gestās masculū est fortio
ris caloris q̄ digerit ipm lac in spissando. Sed in mulie
ribz hñtibz femellā nō est tātus calor. q̄ manet indigestū
et aqsum ⁊ fluidū supnatās si ponat in aqua

Quare lac sit albu. cum in menstruū sit rubeu. ex q̄ ge-
nerat. Rūn p̄mo q̄a sanguis nō bene decoct⁹ recipit for-
mā albā: vt p̄t de carne. cui⁹ p̄p̄ius color ē albus. Ali-
ter rīdetur. q̄a quilibz humor (q̄ generat in aliq̄ mēbro)
affilatur tali mēbro in colore inquātū pōt: s; qz caro mā-
millaz est alba. ergo ⁊ humor lactis est albus.

Quare vacca dat copiose lac p[er] alijs aialib[us]. Rñdē
q[ui] vacca est aial multū vorax: et vbi multū recipit de nu-
trimento ibi multū generatur de menstru[o]. et q[ui]a lac non
est aliud nisi menstruū decoctū et dealbatū. ergo etiā in
ea multū generat de lacte

Quare lac nō sit sanū. vt dicit Ipcocras scōa pñcula
amphorismoz. Rñr fm glosam ibidē qd ppter multas
cās ē insanū. Pñia qz qñqz coagulāt in stomacho ex qd vl
teri⁹ mal⁹ anbelit⁹ generat. Sz Ipcocras ponit remediū
in loco allegato. dicēs si tertia ps aq admiscēat tacti tūc
nō est nociuū. z hoc intelligit de aqua flumiali illia cā est
qz lac aliqñ in stomacho acetescit et excoquit et iterū ex
eo generant mali humores inficiētes anbelitū

Quare lac pſertim dolentibus caput nō valet: Rñr ſm
 ꝑocratē vbi ſupra ꝛ ſm gloſam ibidē. quia lac cito tran
 ſit in multā fumofitatē. ꝛ multū habꝫ de materia terreſtri
 que fumofitas aſcendēs ipſum facit dolere

Quare lac est pueniens nutrimentū infantibz z pueris

Arestotelis

Rūdetur q̄ est naturalis eoz cibis et p̄suctus. q̄ etiā in
vtero nutriebant tali cibo. ergo est eis pueniens

Quare lacticiniū tpe p̄tus vaccar sit bonū Rūn q̄ tūc
lac est multum sp̄giosum. ḡ tpe illo multas fumositates
expellit. et quodāmodo est vna purgatio tali tpe

Quare lac in mulieribz coeſitibz destruit puerū lacten
tē. Rūn fm Aresto. in libro de aīalibz. q̄ tpe coit⁹ subti
lior et melior ps lacris vadit ad vasa seminalia et ad matri
cem. et peior ps manet in māmillis q̄ destruit puerū

Quare lac muliez fuscay sit melius q̄ albay. Rūdetur
q̄ fusce mulieres sunt calidiores alijs. et q̄ calor digerit
nutrimentū sufficiēter. et sic lac meliorat

Quare in eadē mensa sil comedere lac et p̄sces sit p̄
hibitū a medicis. Rūn quia maxime disponūt ad leprā.
quia ambe sunt flegmaticę nature tam lac q̄ p̄sces.

Quare auicule nō hūt lac neq̄ māmillas. Rūn q̄ mā
ille impedirēt eis volatū. Etiā p̄sces non hūt māmil
las vel lac. q̄ ipsi emittunt lactes. vt dī Aresto. in libro
de generatiōe animalū: quia femella emittit poligranū.
et masculus sup addit lactes. sic q̄ eoz species eternant
per successiōē indiuiduoz

Quare aīalia hūt dorſa Rūdetur p Aresto. ppter tres
cās: Prima vt dorſum esset via neruoz a spina dorſi extē
sor p totum corpus. vt p̄z sufficiēter in suspēsis. q̄ qū
sunt lacerati tūc adhuc nerui depēdēt in spina dorſi. Se
cunda cā est. vt esset custodia membrorū molliū in corpo
re extēsiū. vt stomachi epatis pulmonis. et sic de alijs
Tercia cā est. vt esset fundamentū omniū ossium. q̄ vide
mus q̄ alia ossa vt costę figunt in spina dorſi.

Quare hō inter oīa aīalia hz dorſum latum. ita q̄ nul
lum aīal p̄ter boiem pōt pueniēter iacere in dorſo Rūdet
quia pectori lato correspōdet dorſum latum. si ergo hō ha
beret dorſuz acutū sicut alia aīalia. illa esset indecēs et in
epta dispositio. ḡ requiritur q̄ habeat dorſum latum

Quare hō iacens in dorſo habet horribiles visiones.
Rūn quia tūc meat⁹ seu neru⁹ fantasie est ap̄tus. qui est in

c iij

Probleumata

anteriori pte cerebri. z ergo tūc fantasia. Vel alia rō est
qz hō iacens in dorso hz se ita q humores pturbātur. et
inouent sursum vbi ē fantasia. z g fantasia pturbatur

Quare malū est iacere in dorso. Rūm fm medicos. qz
hoc disponit ad leprā. elepsiā. maniā. ⁊ ad incubū. Ubi
nota qz maniā ē infectio anterioris p̄tis cerebri cum p̄ua
tiōe h̄yminatōis. S; incub⁹ in p̄posito est passio cor
dis. cum aliq̄s se in somno suffocari putet. et putet aliqd
iacere sup̄ ip̄m quod libenter remoueret

Quare spina dorsu h3 multos articulos ⁊ multa mem
bra. que apud medicos spōdilia dicunt. Rñr qꝫ ppter fle
xibilitatē ipsi? dorsu. qꝫ sine illis articulis flexiones fieri
nō pñt neqꝫ motus. vt patet pꝫ Aresto: in libro de motibꝫ
animaliū. Et ergo dicētes qꝫ elephas nō habet membra
dicunt male. qꝫ tunc nō posset se mouere.

Quare spina dorſi in piſcibz fracta piſces cito moriū
tur. Rñderur qz ſpina dorſi in piſcibz eſt loco cordis. nō
cor eſt primū viuens ⁊ vltimū moriens. vt ptz in libro de
longitudine ⁊ breuitate vite. ergo leſa ſpina dorſi piſces
diutius viuere nō poſſunt

Quare lesa medulla hō facilliter moritur. Rūdetur q̃a medulla venit a cerebro qđ est vnū membzū p̃cipale ṽ p̃z in duobz. P̃mo q̃a medulla seu nucha ē alba sicut ce rebzū. Scđo q̃ alie medulle nō hñt curē neq; pelliculā. sed nucha hz duplicem pelliculā sicut cerebrū. s. p̃iam ma trem et duram matrē. Et etiā circa spinā dorsī sunt q̃nq; vene. q̃ s̃m medicos dicunt̃ emoroides. ab emoroiis gre ce quod est sanguis latine. ideo modicum videndū est de venis emoroidaz

De fluxu emoroidū

De fluxu emoroidū

Quare aliqui viri patiunt fluxum emoroidū. Rñdetur qz sunt melancolici. ergo multū generat in eis de melancolia. qz frigidi sunt. q̄ primo mittit ad splenē. s. ad ppriā sedē melācolie. z ibi ppter sanguinis multitudinē retineri non pōt: ḡ mittit ad spinā dorsī vbi sunt aliq̄ vene q̄ terminant in dorso z in collo. et qñ ille vene valde replētur sanguine melancolico. tunc apiuntur vie nature. et exit

Arestotelis

ille sanguis semel in mense vt menstruū mulieris. ⁊ tales viri per talē fluxum preseruāt a magnis infirmitatib⁹. s. ab hydropica peste ⁊c.

Querit. quare iudei indrñter patiunt talē fluxū. Rñr pmo theologicē. qā ipsi tpe passionis xpi clamabāt. Sanguis eius sup nos ⁊ sup filios nrōs. Ergo dicit in psalmo Percussit eos dñs in posteriora dorsī. Aliter rñdet magis naturalit. qz iudei vescuñt cibarijs flegmaticis ⁊ frigidis ex qbus cibarijs generat sanguis melācolicus. q per fluxum emoroidū expurgat. Alia rō natural est. qz dicit Aris. in de celo ⁊ mūdo. q motus facit calozē. ⁊ calor digestio nē. vt ptz iij. meteoroz. sed iudei nō sunt in pñuo motu ⁊ labore. nec in puerfatiōe hoīm. Et tñ ideo. qā sunt in magno timore. qz timēt nos vlcisci passionē nostri saluatoris. ⁊ hec oīa in eis frigiditatē faciūt ⁊ impediūt digestionē. ⁊ ergo iterū in eis generat multus sanguis melācolicus. q in ipsis tūc tpe menstrui expurgat

De corde

Querit. quare cor et pulmo dicunt membra spūalia. Rñr vno mō q a spū. qz spūs vitalis in corde generat. Sed illa rñsio nō videt valere. qz sic epar ⁊ cerebrū erūt mēbra spūalia qd est falsum. qz epar ē mēbrū nutritiuū sed cerebrū animatiuū. Sed tñ pñā ptz: qz spūs vitalis generat in epate. ⁊ spūs aialis in cerebro. Et g rñdetur q cor ⁊ pulmo iō dicunt mēbra spūalia. qz in eis recipit spūs ⁊ aer Vel dicunt spūalia ppter eoz impassibilitatē respectu alioz mēbroz. g ipsa p quandā pelliculā diuisa sunt ab alijs mēbris nutritiis. vt a stomacho

Querit. quare pulmo sit ita rarus ⁊ spōgiolosus Rñr qz sibi aer melius p ossit recipi p cordis refrigerio. ⁊ expulsiōe superfluaꝝ fumositatū. qz fm Aresto. in libro de inspiratiōe ⁊ respiratiōe. Pulmo est flabellū cordis seu vtilabzū. ⁊ sicut follis inspirādo inflatur. ⁊ expirādo pprimitur et cōtrahitur. Sic simili mō pulmo inspirat aerē dando refrigeriū cordi. Et inspirat et respirat ne cor suffocetur p nimā caliditatē aeris inspirati

Probleumata

Quæritur. quare caro pulmonis sit alba. Rñdetur q. ppter eandẽ cam. q. ẽ in p̃tinuo motu. Etiã solet q̃ri. q̃re sola aialia hñtia cor hñr pulmonẽ z nō alia. Rñr q. pulmo nō est membrũ per se. sed. ppter aliud. s. ppter cor. ergo si aial carens corde haberet pulmonẽ. tũc supflue z frustra esset. mō natura nō p̃mittit hoc. quia natura nō deficit in necarijs. nec abundat in supfluis

Quare aialia non hñtia pulmonē carent vesica. vt dē
Aresto. Rñr qz talia. nō recipiūt aquā potabilē vt potus
suū. vt cibum faciāt feruere. sz ppter tpa mentū cibi. ergo
carent vesica et etiā vrina. vt patet in auiculis. qz qdam
simp̃r non bibunt vt falco nifus accipiter

Quare cor sit in medio aialis. Rñdeturq̃ ideo vt ali
qualit̃ omnibz mēbz influat vitam. ⁊ ḡ p̃patur soli qui
est situat⁹ in medio planetaz. vt alijs planetis influat lu
men. ⁊ ḡ pitagorici dicētes celum esse magnū animal di
xerunt solem esse cor illius animalis

Quare in solo hōie cor suūq̃ in sinistro latere Rūdet
vt calor cordis obtēperat frigiditatē splenis. nā splen est
sedes melācolie. qui etiā in sinistro latere collocat̃

Quare inter oia membra cor pmo generat. vt dicit Ar.
q cor est primū viuens ⁊ vltimū moriens. Rūdetur fm
Aresto. in libro de iuuetute ⁊ senectute. quia cor est pnci
pium et origo vite et omniū membroꝝ. et sine illo nullū
membrū viuere potest. Flota fm phisicos: de semie in
matrice retento pmo generat quedā pellicula circundās
ipsum semen. post hoc generat spiritus formati⁹. qui ex
subtiliori sanguine pmo facit cor. ⁊ de sanguine minus
subtili successive facit epar. et de sanguine grosso et frigi
do facit medullam ⁊ cerebrum.

Quare aialia parui cordis sunt audacioza. vt leo. qđ
est aial valde ferox et audax. Rñr qđ in guo corde aialis
calor est bñ adunar⁹ et vehemēs. ⁊ sanguis adueniēs in
tangēdo ipm cinus calefit. et ad alia mēbra mouetur spī
ritu calefactiō. mediāte quo audacitatē eis tribuit

Quare aīalia magni cordis sunt valde timida vt lepa

Arestotelis

Rūdetur quia calor est ibi diffusus et dispersus: et nō potest calefacere sanguinē ad ipsum cor concurrentē: et sic timor ibi generatur.

Quare in corde magnorū animalū vt ceruorū et boīm fm Albertū est quoddā os. Rūdetur per Aresto. q. ideo vt sit fundamentū motus continui ipsius cordis. qā fm eundē in libro de moribus animalū In quolibet motu est quidam fluxus et quies

Quare cor p̄tinue mouetur. Rūdetur fm Aresto: in libro de motu cordis. et p̄ Galienū et Egidium. quia ibi spūs generatur. qui est subtilior aere. qui ppter maiorem rarefactionē querit locum ampliorē. replēdo concavū ipsius cordis. Ex quo sequitur dilatatio cordis. et qā cor est terrestre. ergo cessante impulsione p̄es eius cessant. et tendunt ad centrum. Et magister Galienus ponit experientia de glande Si glans ponat ad ignem calor ignis eius humiditatē resoluit in fumū. qui est maior et rarior humiditate. et ergo maiore locum occupat. et sic non potest manere in testa. ergo ipsam elcua. et facit eam ex igne saltare. sic cōformiter est de corde. Vñ nota q. cor animalis est triāgularis figure aliquo mō. et ptem minorem habet p̄sus sinistram. ptem p̄o maiore versus dextram. et in parte minori se cōtinue aperit et claudit. et sic est in cōtinuo motu. Prim⁹ motus apud medicos vocat̄ diastole. Sed motus p̄strictionis siue clausionis vocat̄ systole. Ex quibz duobz motibz fit pulsus in toto copore. quē medici in venis artereis sentiunt

Quare aialia magni cordis sunt macra. Rūdetur quia calor naturalis egrediens de corde p̄sumit humiditatē aq̄sam. quā humiditatē oportet cōverti in pinguedinē. et vt frequēter mulieres sunt pinguiorē q̄ viri. qā hñt multū dehumido. et sunt humidioris cordis q̄ viri

Quare caro cordis est p̄pacta et spissa. Rūdetur q. in se densa et bene cōpacta calor fortiter recipit. vt etiā patz in alijs. Aliter rūdetur. vt cor sua caliditate obteperet frigiditatē cerebri. ideo est cōpactum.

Mr

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Arestotelis

Quare cor aliquñ sincopat. vt patz in caducis z in epile
ticijs. Rñr fm pñtatinuz in libro de stomacho. qz hoc fit
ex defectu supñsuz z pellicularuz quibz coopit. quibus
tñc infectis cor sincopiscat. z aliquñ fit ex infexctiõe mem
brorñ vicinor. Vñ qñ ex orificio stomachi exiit humoz
venenosus. ille ledit cor z mēbra sibi vicina. z tñc illa in
ducit sincopisatõem cordis. Notādū qz fm Aresto. dis
positio cordis maxime cognoscit p pulsuz cordis. quia
pulsus veloc magn⁹ z frequēs cognoscit siue testat sup
caliditatē cordis z sup bonā pplexionē. z pulsus tardus
z debilis testat sup frigiditatē cordis z maliciā pplexio
nis. vnde mulieres inqñtum sunt sane hñt tardiorē z de
biliorē pulsum qz viri. Et hoc etiā patz p alias causas. vt
infra patebit

De stomacho

Quare stomachus est ampl⁹. Rñr fm Aresto. in libro
de aialibz. qz in eo cibo vt in olla pmo decoqitur z digeri
tur. vt purū ab impuro separet. Et ergo p multitudinez
cibi natura ampliat stomachū

Quare stomach⁹ est rotūdus. Rñdet fm pñtatinū in
libro de stomacho. qz si haberet angulos tñc in illis ci
bus nociu⁹ maneret. z sic homo nunqz febriz careret. qz
tamen humores eleuant z psumunt. z nō absconduntur
ppter eius rotūditatē

Quare caro stomachi sit multū nernosa z sensibilis.
Rñdet fm Arestotelē z pñtatinū. qz nerui sunt dilatabi
les z extensibiles. z ergo stomach⁹ tpe repletionis dila
tatur. z tpe famis pstringit. ergo natura sagax disponit
neruosum stomachum

Quare stomach⁹ digerit. Rñr ppter calozē in eo exi
stentē. qz calor puenit a mēbris vicinis. scz ab epate z cor
de. qz videm⁹ in fabzica arte. qz calor ignis sepat etroger
nia. vt scboriā a ferro. aurū a cupro. argentuz a stāno. sic
etiā in digestione p calozē fit separatio puri ab impuro. et
palis digestio est quadruplex fm medicos

Quare stomachus amplectit epatē. vt patz ad sensum
Rñdetur fm pñtatinum vt supra. qz epar est valde cali⁹

Probleumata

dum. qz dicitur a pir qd est ignis. vt ergo sua caliditate iunaret ad digestionē. igitur circūdat ipm.

Quare cōiter patiamur plus frigus post prādium q̄ ante. Respondet. qz tūc totus calor vadit ad stomachū p digestionē faciendā. z sic partes exteriores infrigidātur calore priuato.

Quare post prandiū imēdiatē sit maluz studere. Rñr qz cū calor debz laborare p imaginatōē studiū tūc nō laboraret p cibo digerēdo: z sic cibo pmaneret crud⁹: ideo fm medicos hō p̄us d̄z spatari post prandiū ad centuz passus. vel fm aliquos ad mille

Quare mulieres z marime impregnate pmo z tercio mense hñt apertū inordinatū ad p̄medenduz carbones cineres zc. Rñdet fm p̄stātū vt supra. qz quales sunt humores in stomacho illaz mulierū. talia nutrimenta appetūt: z qz in mulieribz impregnatis sunt putridi z corrupti humores replentes stomachū. ideo appetunt silia. cū omne simile applaudat sibi similit.

Quare stomach⁹ carnes valde pingues tarde digerit Rñr qz tales carnes natāt in stōacho. mō optia digestio fit in pfundo stomachi vbi carnes pingues non pūt venire. z ergo tales sunt multū somnolenti post esum pinguiū carniū: qz in eis digestio retardatur

Quare stomacho infirmo oīa alia mēbra hñt se male z eo sano meli⁹ sunt singula mēbra disposita Rñr fm cōstātū in pncipio sui libri. qz stomach⁹ colligatiā bz cū cerebro. corde. z epate. q̄ sunt mēbra pncipalia. q̄ ipō do lente oīa volēt. Aliter rñdet. qz impedita pma digestiōe alie digestiones impediūtur. nā in pma digestione pncipiū est infirmitatis. scz in stomacho

Quare iuuenes citi⁹ esuriūt q̄ senes Rñr fm ypocrate in pma pticula amphorizismoz: z galienū ibidē in commento. qz iuuenes ppter tria cibo indigēt Primo ppter incrementū. Secdo ppter restauratōem vite Tercio ppter p̄seruatōem vite. Aliter rñdet. qz iuuenes sūt calidiores senibz. eo qz iuuenes sunt frigidi z sicci. vt pz fm Aresto.

Arestotelis

In libro de generatōe aīaliū. ergo calor in iuuenibz plus
digerit. et p̄sequēs plus appetit

Quare medici p̄cipiūt q̄ existēte appetitu cōmedendi
d̄z q̄s p̄medere. Rūdet fm auicēnā. q̄ tolerare famē sto-
machū est malis humoribz et putridis adimplere. quos
attrahit ad se loco cibi: vt p̄z p̄ exp̄ientiā: cū ieiunam⁹ de
nocte appetitū p̄medēdi habem⁹. sed sequenti nocte mi-
nime. ergo est signū q̄ stomach⁹ tūc ē replet⁹ malis hu-
moribz. et maxime ozificiū eius. q̄ repletio nō est vera: s̄
mendax. et p̄pter hoc sumpto modico cibo regredit̄ statū
appetit⁹. et ergo dicūt vulgares pro cōi. puerbio. q̄ os ē
trufator. q̄ licz fuerit corruptū malis humoribz. sumpto
in cibo reuertit̄ appetitus

Quare p̄siliū medicoz est q̄ hō p̄medēs d̄z cessare ap-
petitu cessante. Rūf fm auicēnā. q̄ qñ stomach⁹ nimius
replet. tūc cibo supnabit in eo. q̄d est valde p̄iculosum
Alia cā est. q̄ sicut ligna multū frigida suffocāt ignē. sic
cibaria suffocāt calorē naturālē. et ergo optima medici-
na est vti modestia et temperamento in cibo et potu. An⁹
Si vis esse sanus. sit tibi parca manus. Pone gule me-
tas. vt sit tibi longa etas

Quare alio et alio tpe anni appetūtur alia et alia ciba-
ria. vt in hyeme carnes bouine. et vaccine et porcine. In
estate appetūtur carnes subtiliores: vt vituline agninae.
Rūf ideo. q̄ p̄plexio variat̄ fm temp⁹ anni. vt p̄z p̄ Al-
bertū in libro ser principioz. Aliter rūdet et meli⁹. q̄ hoc
est p̄pter q̄litate ipoz et poz. q̄ frig⁹ hiemis facit meliorē
digestionē. q̄ ventres calidiores sūt in hyeme p̄pter fri-
gus circūstans. vt d̄t ypocras in prima p̄ticula ampho-
ris. et Aresto. p̄mo metheozoz

Quare cibo nō d̄z esse nimis calidus. vt piper zinziber
Rūdet. q̄z cibo calidus adducit sanguinez et disponit ad
lepra. sic ecōuerso cibo frigidus mortificat et p̄gelat san-
guinē Etia⁹ cibo nō d̄z esse nimis acetosus. q̄z ille cito in-
ducit senectutem. Item cibo nō debet esse nimis p̄ditus:
q̄z ille adurit interiora. et post cibū oportet illum potare

Drobleumata

multū vt post alea cruda. Item cibo nō debz esse nimis dulcis. qz dulcedo maxime p̄stipat venas

Quare sit bona p̄suetudo caseū p̄medere post prādū z pira post oia fercula imediate. Rūdet qz caseus rōe ter restreitis z malicie tendit ad fundū stoma chi. z sic de p̄mit carnes. z ille cibo digerit oēs alios: sed seipm digere nō p̄t. Sic etiā dicit de piris. Notādū de caseo qz caseus recēs ceteris est laudabilior. sed case⁹ ver⁹ z sicc⁹ z salsus est pessim⁹ cito faciēs dolorē capitis. z epatis facit p̄stipatōem. z de q̄to fuerit veterior de tāto est deterior. Un⁹ Caseus est nequā. dirigit oia se q̄s

Quare post pices sit bonū p̄medere nuces. vt dicit me trista. Post pices nuces. post carnes caseus assit. Rūdet quia p̄sces aliqñ sunt venenosi. qz sunt difficilis diger stionis. z facilliter putrescūt z corrūpūt. z nuces inuāt p̄ digestionē. qz sunt mediocriter calide. Alia rō. qz qñqz sūt venenosi vt dictū est: mō nux est remedium p̄tra venenū: ergo p̄sces tpanē p̄ nuces. z sic sanū est sumere nuces post pices. Sed tñ notāda est regula de p̄sceb. qz p̄sces debēt esse de aqua clara z petrosa. z non frigida z lutosa nec quieta. Unde versus. Currant per aquam mūdā clarāqz petrosā. Sint cocti vino p̄sces cum petro cillino. z tales p̄sces min⁹ nocent.

Quare non⁹ cibo multum nocet stomacho. vt in festo pasche multi ledunt ex nouo cibo. Rūz qz talis cibo nimis auide p̄medit. ergo replet stomachū. z sic stomach⁹ difficulter p̄ digerere istuz cibum. z sic ex eius imoderata p̄mestione multi moriūt. qz est regula galienī z ypo cratio. qz gula interficit plures q̄s gladius. ideo sumope valet moderatio cibi z potus

Quare sit malū pausare in mensa z paulatī diuersa cibaria p̄medere. Rūz qz qñ vltimū p̄sentat tūc p̄mū incipit digerere. z sic p̄tes in digerēdo nō equantur. z cibo de coct⁹ corrūpif. z hoc bene p̄pendūt gallici. qz ad maius duo vel tria fercula p̄medūt. Est tñ notāda regula de ordine cibarioz. qz si plura habent fercula: quozum que

nota

St
lobilia in
mollia z
Sed g
porcina
post p̄med
impedire
violēt ret
crui
ventris. z
eadēment
ad epam
medius est
qz cibo
difficilē
potat
ad a
bz
tractio. z
medici a
cena
mō loqur m
del remanet in
etia eē b
sic qz
Et
Qz
homa
qz ali
in ceribz
pletiā
frigida
qz vū p̄
p̄no de
lego remis a
digerent
dibere de u

Aristotelis

dam sunt subtilia in digestiōe. sicut caro pulloꝝ hedoꝝ
vituloꝝ. oua mollia ⁊ sorbilia ⁊ hmoi. tunc illa subtilia
debēt pcedere. Sed grossa. vt caro senioꝝ porcoꝝ. vac-
carū. affatura porcina vel vaccina: oua dura in patella
fricta debēt post ꝓmedi Rō est qꝫ ꝓponerent tunc ipsis
cito digestis impedirēt digestiōē alioꝝ. ⁊ tunc subtilia
iam digesta violentē retinerent. ⁊ in stomacho corꝛūperē-
tur. Ex quo seqꝫur eructatio nausia fasti diū ⁊ dolor car-
pitis. dolor ventris. ⁊ magna sitis Et ꝓ ꝓsequēs est val-
de nociuū in eadē mensa ꝓmedere lac ⁊ bibere vinū. qꝫ
disponūt ad lepram

Querit qꝫ melius est stomacho cebaꝫ aut potꝫ Rñr qꝫ
potꝫ citiꝫ digerit qꝫ cibo. qꝫ cibo est magis materialis qꝫ
potus. ergo cibo difficiliꝫ digeritur

Quare bonū est potare ad ꝓādiū. Rñr vt potus tēpe-
ret cibū. ⁊ vt reddat eū aptū digestiōi. qꝫ olla repleta car-
nibꝫ aut piscibꝫ si nō hꝫ humiditātē. tūc seqꝫur illiꝫ pul-
menti ⁊ olle destructio. Et stomachus hꝫ se vt olla deco-
quēs cibū. ḡ a medici s est ꝓsultū inter ꝓādia potare

Quare bonū sit cenā dimittere serotinā. Rñr qꝫ ideo
qꝫ post cenā nō seqꝫur motus. ⁊ sic cibo nō intrat ꝓfūdꝫ
stomachi. sed remanet indigestus. ⁊ sic inducit nocumē-
ta. ⁊ ḡ bonū est cenā eē breuē ⁊ modicā. yñ? *Cena leuis*
cenaꝫ breuis tibi sit. qꝫ magna Cena nocet. medicia do-
cer. res est manifesta. Et magna cena stomacho fit max-
ima pena. Ut sis nocte leuis. sit tibi cena breuis

Quare ieiuno stomacho vinū bibere est valde insanū
Rñr fm Auicēnā qꝫ talis sobria potatio vini dat mag-
nū periculū in cerebro: ⁊ quandoqꝫ inducit morbum ca-
ducū vel apoplexiam

Quare aquā frigidā multū bibere est valde periculo-
sum: Rñdet qꝫ vnū ꝓtrarioꝝ expellit ⁊ impedit reliquū
vt ꝓꝫ Aristotle. ꝓmo de generatōe. sed qꝫ aqua est summe
frigida. ergo veniēs ad stomachū impedit digestiōem
⁊ calorem digerentem

Quare bibere de nouo musto sit valde periculosū ꝫ
d iiij

Nota

Probleumata

fi stomacho. Rñr qz est indigestibile. g multū inflat ven
tre. sic aliq̄liter puocat dissenteria. i. fluxū vētris sangui
nū. vñ? Impedit yrinā mustū. soluit cito ventrē. Sed
de vino bono bibere est puenies. vñ? Vinū sic claz ve
tus subtile maturū. Ac bene limphati. fūlūa modico

Quare statim p^o p^o p^o laborare sit p^o (mine sumptū
hibitiū a medicis iuxta hūc p^osum. Post mensam paula
nec eas nec stes sine cā. Rñr q^o h^o mōi tripler est rō. Pri
ma est. q^o mor^o post p^o p^o ledit p^o t^o d^o g^o i^o n°. 7 sic ci
bus indigestus depellit. Scōa est. q^o mor^o post p^o p^o
facit vt mēbra crudū attrahāt cibū. q^o statim est cā egrit
tudinis. Tercia est. q^o mor^o facit cibū defcēdere a^o n^o d^o
gerit. 7 si hō incipet ambulare post p^o p^o tūc morū pau
latim incipit. Sed post cenā motus est bon^o: q^o post ce
nā cito seq^oitur somn^o. ergo parū est spaciandū. vt p^o hoc
cibū intret p^o fundū stomachi

Quare de mane añ prandii sit bonum spaciari. Rñr
qz talis mot⁹ dat mēba 2moda 2 congrua ipsi spaciāti. qz
calorē naturalē fortificat: 2 facit descēdere supfluitates
stomachi. Et ergo st Auicēna. qz dimittēs exercitium
2 motū incurrit ethica. 2 ille motus p3 in his pñtib. Añ
cibū perge. motus pñus sit moderatus. Post cenā sta
bis. aut passus mille meabis.

Quare fm doctrinā Auicennæ 2 yprocratis vomere sit
valde sanū Rūr fm eos. q. purgat stomachū ab omī bu
more nociuo. nā ibi expellit materia pessima. scz glauca
vel viridis. que si in stomacho maneret. febrilia pericu
la induceret. Etia fm Auicennā vomit⁹ purgat oculos
purgat caput. 2 mūdificat cerebrū

Quare somn⁹ valde fortificat stomachū z virtutē di-
gestiua. Rū qz in somno vadit calor naturalis ad intra
Digestionē pforādo. sed calor in vigilia manet circa lo-
ca sensuū. z in toto corpe dispersus

Quare hō patiē infirmitates. ita vt cibo ⁊ pot⁹ a sto-
macho receper⁹ in eadē qualitate ⁊ q̄titate p inferiora ex-
pella n̄r. Rñr q̄ hoc est ppter debilitatez virtutis natura

Arestotelis

lis. scz appetitiue vel attractiue. digestiue. retentiu. et ex
pulsiu. que infirmitas lienteria vocat. Flora dñam in
ter lienteria. dyarrea et dissenteria. vii. Cruda lien: sim-
plex dyen. sed sanguine dissen

De sanguine

Quare omne animal habet sanguinem necesse est habere
repar. Rñr fm Aresto. q sanguis pmo generat in epa-
te. eo q epa est sedes sanguinis fm aliquos medicos: et
trahitur a stomacho per quasdam venas pncipales. a q
generatur talis sanguis

Quare sanguis sit rube? Rñr: qz assilat mēbro in quo
generat. scz epati. qd est rubei coloris. Et etiā sanguis ē
dulcis. qz est bene digest? et coct?. et parū de terrestreitate
sanguini admixtū causat salsedinē in eo. vt patet p phm
in libro methoeorum

Quare mulieres habet spissiorē sanguinē qz viri? Rñr
qz ppter frigiditatē inspissantem. Frigidas em ex sua na-
tura condensat. coadunit. pstringit. vel congelat. vt piz
quarto methoeorum

Quare sanguis venit ad totū corp? ab epate. et p quez
modū. Rñr qz p venas principales. vt p epaticā sephali-
cam. medianā. et p venas capitales. de quibz patet in li-
bro amphorismorum

De vrina

Querit qūo vrina venit ad vesicā. cū tamen vesica sit
clausa. Aliqui dicūt qz sudādo: et videt esse verū. cū vri-
na nō sit mortificatiua. vt piz p Egidiiū Ergo aliter respon-
detur. scz qz semipellicula (que est in vesica) aperit. et per
eam intrat vrina. et qz illa pellicula est duplicata. ideo ecō-
uerso clauditur. Et dicit Theophil?. vrina est nūcius nō
fallax. qz testat supra sanitatem et egritudinem aīalis. vt
dicit ypocras in libro amphorismoz. qz hoīes habent
de mane vrinā albā: et ante prādiū rubeā. et post prādiū
candidā: et sicut post cenā. Et multi sunt colores vrine
de quibz nihil ad presens

Quare hydropisis venit ab epate. Rñr fm pstatinu.
qz virtus digestiua in epate non pōt materiam grossam

H2robleumata

puertere in quatuor humores. sed puerit soluz in aquaz q̄
tumescit z inflat hoīem. z maxime ventrē De felle

Quare aīalia hñt fel. Rñr q̄ ibi recipit humor coleri-
cus. q̄ suo acumine multū iuuat viscera ad expellenduz
supflua. Etia iuuat ipm stomachū in digerendo

Quare ictericia venit a felle. Rñdet qz humor fellis
est glaucus z croce⁹: igit cū pozi fellis obstruitur. tunc
ille humor nō p̄t intrare sacculū fellis. sed misce⁹ cū san-
guine vadēs p̄ totū corpus inficiendo cutem

Quare equ⁹ mulus asinus z coru⁹ nō hñt fel. Rñdet
fm̄ Aresto. in libro de aīalibus. quia illa aīalia sic dici-
ta nō habent fel in sacculo. hñt tamen fel dispersum per
paruas venas

De splene

Quare splen est caro nigra. vt p3 p̄ sensum. Rñdetur
fm̄ Aresto: in loco p̄allegato. q̄ splen causat ex mate-
ria terrestri. i. ex materia nigra. mō effectus assimilāt sue
cause. Aliter rñdet fm̄ medicos. quia splen est reservacu-
lum melancolie. modo melancolia est nigra. naz dicitur
quasi nigra colera

Quare hō habēs magnum splen sit macer. Rñdet qz
splen multam trahit ad se materiā que deberet trāsire in
pinguedinē. z ergo per oppositū homines parui splenis
pingues efficiuntur

Quare splen facit ridere. vt dicit ysidor⁹ Splene ri-
demus. felle irascimur. corde sapimus. iecore amamus.
z cerebro sentimus. vt etiā t̄git ebrard⁹ caplo de s̄bis
Cor sapit. z pulmo loquit̄. fel p̄mouet irā Respondetur
valde naturaliter. qz splen attrahit ad se melancoliaz. eo
q̄ est proprius locus eius. que melancolia est causa tristie
z illa ibi p̄sumit. z sic deficere cā deficit z effect⁹. Quā-
tū melancolia est cā tristicie p3 p̄ Aresto. in phemio de aīa. z
q̄ illa p̄sumpta seq̄tur oppositū tristicie. scz gaudiuz. Et
eadē decā fel facit irasci: qz colerici sunt iracūdi. qz mul-
tū hñt de humore fellis Et nota p̄ lucidiori intellectu
illoz. qz quatuor humores sunt in hoīe. scz sanguis colera
flegma. z melancolia. qz q̄libet h3 speciale reservaculū. et

in speciale. in q̄
et fieri z calide
in quodā facie
et melancolia
fm̄ medicos. q̄
et flegma. q̄
et fm̄ med
fm̄ humor) d
p̄t locus
et quare coeū
q̄ illam trāit fm̄
p̄tare sibi sile
tū nō est om
et quid sit coit
et z femine pe
et lemā dū sp̄i
et non su
et mām peccat
et coitū iēpera
et Rñdetur fm̄
et coitū allen
et mām confortat
et q̄ repellit fm̄
et p̄tomaticā.
et coitū al
et capitis. Qm̄
et coitū in v
et p̄tēpans
et coitū q̄ p̄t
et coitū de ge
et coitū dīstis
et fm̄ Auctōr.
et Aresto in
et Alibertus d
et ad terciū a
et coitū melancolia

Arestotelis

membrū speciale. in quo seruatur et conseruatur. Un̄ ex pte materie sicce et calide generat colera. q̄ vadit ad fel. vbi h̄z locum in quodā sacco. Sed ex pte materie frigide et sicce generat melācolia. q̄ vadit ad splenē tanq̄ ad suū receptaculū fm̄ medicos. Sed ex pte materie frigide et humide generat flegma. qd̄ vadit ad pulmonē tanq̄ ad suū receptaculū. vel fm̄ medicos ad splenē Sed sanguis (q̄ est nobilissim⁹ humor) dicitur generari in epate. et ibi videtur eē suus p̄p̄rius locus

Sequitur de coitu
Querit. quare coeūt aīalia Rñr fm̄ Auicennā secūdo de aīa sup̄ illam l̄rām Naturalissimū quidē op̄z in vīnē tibi est generare sibi sile in sp̄e. qd̄ fit p̄pter conseruatōz sp̄ei q̄ si coitus nō esset omnes sp̄es dudū perissent

Querit. quid sit coitus. Rñdetur q̄ coitus est mutua actio maris et femine per instrumēta ad talem actum deputata ad seruandū sp̄em. Et ideo dicunt theologi. quā docuēz coitus non fit propter generationē sibi similis tunc est maximū peccatum

Quare coitus tēperatus sit cōueniens saltem quibz licitum est Rñdetur fm̄ Auicennā et Cōstantinū in libro de coitu. q̄ coitus alleniat corpus. et animū exbilarat. caput et sensum confortat. et aufert multas egritudines melancolie. q̄a expellit fumū spermatis de cerebro. et expellit materiā apostematicā. Et q̄ fm̄ Auicennā tercio canonis ex dimissione coitus aliquā causatur tenebrositas oculorū et vertigo capitis. Un̄ sperma viri ultra debitū temp⁹ retentum cōuertitur in venenū

Quare distēperatus coitus et nimis assiduus sit nocivus. Rñdetur q̄ destruit visum. et corpus exsiccatur. q̄a dicit Aresto. scdo de generatiōe animalū. Lururia ē emissio pure humiditatis. et cerebrū p̄sumit. et inducit febres acutas fm̄ Auicennā. vt exp̄tum est. et maxime abbreviat vitam fm̄ Aresto. in de lōgitudine et breuitate vite. Et h̄ declarat Albertus de passere. qui p̄pter nimium coitus t̄m puenit ad terciū annum.

Quare melācolicis et colericis et vniuersalit̄ hominibz

Probleumata

macris valde nocet coitus. Rur qz eos multū exsiccatur
cum de se sint sicci ipsi inducit siccitates. Per oppositū
flegmaticis & sanguineis multū pdest coitus: vt dī Aui-
cenna. qā in eis est multū de tali materia. q̄ necario a na-
tura expellēda est. Quāuis Aresto. dī q̄ omne aīalia pin-
gue sit pauci spermat. qz materia trāsīt in pinguedine

Quare femelle animalium brutorū nō appetūt coitū post
impregnatōē. Rūdetur fm Albertum. quia tūc matris
femine est clausa. 2 menstrua tūc sunt retenta. ergo appe
titus circa illas cessat.

Quare tūc mulieres ⁊ equa post imp̃gnatōez appetūt
coitū: vt dī Aresto. in libro de aīalibz. Rūn fm Galienū
de muliere. q̃ recordatio inuat ad coitū. et q̃ mulieres re
cordant̃ ad delectatōez in coitu p̃cedenti habitā. ⁊ sic ap
petūt coitū. Sed de equa rīdēt: q̃ est aīal multū vorax. q̃
re bz in se multas fumositates distēperatas. ḡ appetit ali
ud sperma. eo q̃ oē file appetit suū simile

Quare repleto corpore nō est cocundū Rūr fm Aresto.
q2 phibet digestiōē. Silr nō bonū est ventri famelico.
q2 ille coitus valde debilitat corpus aialis

Quare nō sit bonū post balneū coire: Rñdetur qz tūc
pori sunt aperti. z calor p totū corpus est dispersus. q̄ coi-
tus sequēs balneū maxime infrigidat ipm corpus

Quare post vomitū z post solutionē ventris minime
valet coitus. Rūdetur q̄a est valde piculosum facere du
as purgatiōes in vno die. vt dīc Itocras z Galien⁹ Sic
est de coitu et solutiōe ventris. cum renes p coitum pur
gantur. z intestina p vomitum

Quare animalia agrestia in coitu sunt valde furibunda. quod patet in ceruis: qui tunc maxime clamant et vociferant. ut etiam patet de asinis. qui tunc solent insanire. ut dicit Constantinus ex autoritate Ipcratis. Rñdetur quod tunc membra sunt maxime incensa ex appetitu venerco. natura laborat ad expellendū superflua. que in sensu disponunt ad iram et ad furorem. ergo post coitum sunt statim mansueta.

Arestotelis

Quare in coitu sit tanta delectatio Rñdetur quia coitus est opus despectu in se et totum malum et immundū valde. ita q̄ omnia animalia naturalit̄ abhorrent illum actum. et si nō fuerit tanta delectatio in eo nunq̄ fieret actus coitus: quia talis actus immūdus est et maliciosus: et ergo natura in tali delectatiōe se libenter exercet. vt species rerum possent conseruari

Quare frequēter coeuntes nō habent tantam delectationē sicut raro coeuntes. Rñr q̄ hoc fit ppter tres rōes. Prima rō est. q̄a meatus seminis est nimis largus et amplius. ergo semen nō facit ibi morā. ex cuius mora inducitur delectatio. Scōda rō est. q̄ in illis semp coeuntibz ppter continuū coitum est paucitas seminis. et sic iterū non facit delectationē Tercia rō est. q̄ in illis aliqñ loco seminis emittitur sanguis crudus et indigestus. vel alia materia aquosa. et quia hec materia non est calida. ergo non facit talem delectationē

Querit. vtrum coitus potest fieri per os. scz q̄ aliqua animalia cōcipiant per os. vt dicunt q̄dam de cornicibz q̄ osculando se rostro cocant et cōcipiant: Et quidā dicunt q̄ mustela concipit et parit per os Rñdetur fm Ar̄ in libro de animalibz. q̄ ille sermo est penitus falsus et fictus. q̄ licet columbe rostrizant se. tamē ex hoc non concipiunt. nec etiā sic coeunt. Etiā quia mustela semp portat in ore fetum suum de loco ad locum. et ergo ipsi putant q̄ pariat per os. Unde Aresto. ita declarat et arguit Quicquid intrat per os hoc digerendo psumitur. sed si semina intrarent per os tunc digerendo psumerentur. ergo rē. Maior patet. quia nō est dabilis instantia. sed cōsequentia tenet in darij Sed diceret forte aliquis. tamen beata virgo concepit per aurem: scz per verba. ergo etiam possibile est: q̄ aliqua mulier concipiat per os. Respōdetur q̄ hoc nō fuit naturaliter sed supnaturaliter et miraculose. et de illa cōceptione nihil est ad ppositum. Unde dicit venerabilis dñs Albertus. Quid mihi de theologia cum pbificeloquor

Probleumata

Querit: unde generat semen viri. Rñdetur q̄ desup sunt diuerse opinioniones medicor̄ z philosophor̄. Et dicunt q̄dam q̄ sit humor supfluus q̄rte digestiōis. Et alij qui dicunt q̄ sperma sit sanguis purus a cerebro fusus. et est decoctū z in testiculis dealbatū Sed alij dicunt q̄ sit supfluum secūde z tercię digestiōis: Sed quia similia sunt sudor yrina sputum flegma colera. Et ergo dicit Aresto. in de generatiōe animalū. q̄ sperma semp est supfluum vltimi nutriti. s. sanguinis p̄ totum corpus dispersi. sed tamē precipue diffundit z deciditur a mēbris principalibz. s. a corde epate et cerebro. Et hui⁹ signū est. quia talia membra in digestiōe p̄tutis seminalis maxime debilitant. Et ex illo p̄ q̄ coitus sit minime pficiuus Sed tamē aliqui asserunt q̄ predicta sunt intelligēda de coitu excellenti. sed nō de coitu moderato. Notāde sunt aliquę p̄tutes que lucide patēt in his metris de moderato coitu. vñ? Alleniat corpus coitus moderamine fact⁹ Quibz sit licitus. quibz non valde nocuus

Quare semen viri sit album. cum tñ semen mulieris sit rubeum. Rñdetur q̄ in viris ē album ppter magnā caliditatem. z est magis decoctū. q̄ in testiculis dealbatur. quor̄ caro est alba sicut z caro mammillaz: Sed semen mulieris est rubeū. q̄ est supfluum secūde digestiōis. q̄ celebrat in epate. quia epar est membrū rubeum. igit̄ zc. Aliter rñdetur. quia menstruū est sanguis corrupt⁹ et indigestus. ergo habet colorem sanguinis

Querit. vtrum sperma decidat a membris vel ab humoribz Rñdetur fm̄ aliquos q̄ a mēbris sicut iam dēñ est. Et hoc sic pbant. q̄a sensibilē videm⁹ q̄ claudius generat filiū claudū. Et pater hñs cycatricē generat filiū hñtem cycatricē. vñ dē Aresto. in libro de aialibz. Et hoc nō fieret si nō esset decisiō a membris: Sed tñ alij dicunt q̄ decisiō sit ab humoribz. quia sit ab vltimo nutritiō. mō nutrimentū nō est membrū s; humor. Sed ad p̄mā opinionē de p̄e trūcato rñdet. q̄ Ars. in scō de generatiōe aialū vult. q̄ s̄ sit p̄p̄e h̄y imaginatōez m̄ris tpe coitus

Imaginatio
obvienti est ve
magis q̄ qua
p̄p̄e lectū
p̄ceptit z pep
magis q̄ imagin
p̄cepti boiem lep
p̄cepti formati
generatum est
p̄cepti semen vi
p̄cepti vñq̄ sem
p̄cepti hñs emb
p̄cepti in baby se
p̄cepti lacis. S
p̄cepti Aresto: z
p̄cepti totus. Qu
p̄cepti dē. q̄d et
p̄cepti imat inbstat
p̄cepti sicut do
p̄cepti. Item e
p̄cepti z generatiō
p̄cepti. Ideo tpe
p̄cepti. Tñ fm̄
p̄cepti in una tr
p̄cepti recepti em fo
p̄cepti. et clamur
p̄cepti est materia
p̄cepti am de r
p̄cepti. fuit q̄dam p
p̄cepti. p̄cepti a b
p̄cepti fm̄ auerroi
p̄cepti semen vi
p̄cepti ad sūe p̄cept
p̄cepti mulieres hñs
p̄cepti in respo
p̄cepti cūsa sangui

Aristotelis

Quæse imaginatio matris de ethiope generat filium
nigrum. et hoc etiam est verum de alijs opinionibus. Unrefert
Albertus magnus quod quedam regina in coitu imaginabatur de
vino ethiope prope lectum depicto cum imagine magno et di-
storto. et sic concepit et peperit filium nigerrimum. Ad hoc rursus
secundum Avicennam. quod imaginatio de casu facit hominem cadere. et
de lepra facit hominem leprosum. sic etiam in proposito. imagi-
natio est superior formativa fetus et precipit formare tale quod
lesus imaginatum est.

Queritur utrum semen viri ingreditur subam et materiam fe-
tus. Rursus quod utrumque semen. scilicet patris quam matris materia
liber intrat substantiam embryonis. quod ut lac coagulatum intrat
substantiam casei. ita habet se sperma ut coagulum et menstruum
placitudinem habet lactis. Sed illa opinio non videtur valere.
ergo rursus secundum Aristoteli: et secundum alios philosophos. quod semen viri non
intrat substantiam fetus. Quod probatur sic. quod sic materia et causa ef-
ficiens coincideret. quod est contra philosophum. Tenet prima. quod se-
men viri non intrat substantiam fetus. eo quod est principium effici-
ens ipsius pueri: sicut edificator est causa efficiens et prin-
cipium ipsius domus. Item ex alio probatur. quod eadem est mate-
ria nutrimenti et generatiois. secundo de anima. quod ex eisdem su-
mus et nutrimur. ideo sperma non potest esse materia nutrime-
nti secundum Averroitem. Unum secundum rei veritatem videtur. quod semina
ambo clauduntur in matrice. et semen viri disponit seme-
nulis ad receptionem forme seu anime. quo facto convertitur
in humidum. et exalatur per poros matricis. quod patet. quod so-
lum menstruum est materia fetus.

Quare matrix auide et cupit de attrahit semen. quod ut dicit
Averrois. fuit quidam puella in balneo ubi spermanisa-
tum fuit. et illa puella ab attractione seminis concepit et pepe-
rit. Rursus secundum Averroitem. quod matrix ex natura specifica
attrahit ipsum semen ut magnes ferrum et agates calibet. sic
attrahit ipsum ad suam perfectionem propriam.

Quare mulieres habent menstrua Rursus secundum medicos
quod sunt frigide in respectu ad viros. igitur totum nutrimentum non
potest converti in eius sanguinem. et igitur magna pars transiit in mem-
c i

Probleumata

struū. qz in omī mense a qualibet muliere debite etatis z sana expellūtur. qz añ tredecimū annū nō fluūt. etiā dico (sana) qz aliq mulieres infirme nō patiūtur menstrua.

Quare mēstrua fluūt a mulieribz. Rñdet qz mēstruū est materia venenosa. nā dicit Aresto. in generatiōe aialiū q mēstruū recēs z fluēs si tangit arborē vel ramū arboris virentē. talis arbor arescit vel deficit. Itēz dicit Aresto. si canis gustaret de menstruo terciā die esz rabi-
dus. z si musce tangūtur ab ipso. illo die moriunt. z g natura sagat oī mense expelli voluit a mulieribz mēstruū tanqz inimicū vite ptrariū. ergo retentū a mulieribus vltra debitū temp⁹ fm Aresto. inducit pessimas infirmitates. scz sincopin z extasim

Quare ante tredecimū annū nō fluūt mēstrua. Rñdet qz iuencule sunt calide. ita scz q bñ digerūt totū cibum ergo mēstruū in eis nō generat ante illud temp⁹. z p psequēs nō expellitur. Et hoc est veruz nisi bonitas vel malicia pplexionis impediāt

Quare mulieres post qnquagesimū annū nō patiunt struū. vt pz in his metris. Adde decē trinis mulierū mēstrua cernis Ad qnquaginta durat purgatio tota. Ibi respōdet q mulieres veteres sunt steriles. ergo nō hñt mēstrua. Aliter rñdet z meli⁹. qz tūc natura est debilis. z sic nō pōt ipm expellere pre nimia debilitate. ergo generatur in eis maxime cōtates imūdicie in vna massa. z sic efficiūtur ita imūde vt suo anhelitu inficiūt hoīes. z g tunc in eis tussis abūdat z alia mala: ergo fm pñliū medicorū abstinedū est a talibz vetulis

Querit quare mulieres taliter existētes venenose nō inficiūt semetipsas. Rñr qz venenuz nō agit in seipm. sz in aliud sibi obiectū. Aliter rñdet z meli⁹. qz pñetuz est mulieribz talē materiā habere. ergo eis nō nocet. Refert em̄ Albertus magn⁹ de qdā puella (q in Colonia ad ipsum ducebatur) z pmedit oēs araneas nil ei nocētes. sz fuerūt sibi cibo aprissim⁹. Et dicit Aresto. in libro de regimine pncipū ad Alexādrū regē. z narrat sibi de qdā pu-

Arestotelis

ella. q̄ in iuuetute fuit nutrita veneno. et sup illo st p̄men-
tato: scdo phisicoz. q̄ q̄dā hoies vsitati fuerūt p̄medere
venenū sic q̄ erat eis cibo quotidianus

Quare mulieres ipregnate nō patiūtur mēstrua. R̄nr
q̄ tūc mēstruū trāsīt in lac et in nutrimentū fer^r. q̄ mulier ī
pregnata qū patit mēstruū hoc est signū abortiōis

Quare in tribus p̄mis mēsis mēstruū mulieris impreg-
nate adhuc fluit. R̄nr p̄pter paruitatē et nouitatez pueri
q̄ adhuc nō p̄t sumere totā materiā mēstrualem

Quare femelle aialiuū brutoz. vt voluerū et pisciū non
patiūtur mēstrua. R̄nr p̄ Aresto. et Albertū. q̄ in brutis
gressibilibz mēstruū trāsīt in materiā piloz. in piscibz trā-
sit in squamas. et in auibz in plumas. Et hoc p̄siderādū
est sic esse verū. q̄ inter bruta aialia femelle frequēter ma-
gis sūt īfure q̄ masculi. et femelle pisciū magis sūt īqua-
male. et femelle auū magis sunt pennose et

Quare mēstruū recipit nomen a mense. R̄nr. quia est
spaciū t̄pis mensurandi motum lune. q̄ luna motū suū
p̄ficit in viginti nouez diebz et quatuordecim horis. mō
luna h̄z dominiū sup humidū. vt patet secundo metheo-
roz. sed quia mēstruū est humidum. ergo capit deno-
minatōem a mense. nam humidum crescit luna crescen-
te. et ipsa deficiente: deficit

Quare q̄daz mulieres diutius patiūtur talē fluxū. et q̄
dam breui^r. q̄dā p̄ sex dies. q̄daz p̄ septē. alie p̄o per tres
vt frequēter in oibz. R̄ndetur q̄ prime sunt frigidiores.
ergo plus generat in eis de mēstruo. et p̄sequēs longi-
ori t̄pe expellit. et alie sunt calidiores. ergo min^r generat
in eis et breuiori t̄pe expellūtur

Querit vbi reseruat mēstruū aī fluxū. Dicūt aliq̄ q̄ in
matrice. Sed auerrois hoc reprobat. et dicit q̄ matrix ē
locus generatōis. sed tale mēstruū ad generatōem nihil
facit. R̄nder ipse sicut dicebat de fluxu emoroidoz. scilz
q̄dam vena circa spinā dorsi ipsa mēstrua reseruat Et
hui^r signū est. q̄ mulieres isto t̄pe maxime patiuntur do-
lorē dorsi p̄pter eius expulsione a natura

Probleumata

Querit̃ utrū menstruū qđ omī tpe expellit̃. 2 mēstruū de q̃ fetus generat̃ sint idē: Rñr qđ nō. qđ p̃mū est īpurnū 2 indispositū ad generatōem. sed scđm est valde purū 2 clarū. 2 q̃ sanguis ille est apt⁹ generatōi

Quare mulieres impregnate tpe mēstrui generāt filios leprosos 2 imbecilles. Rñr. qđ mēstruū est venenosū 2 imo venenosissima ē mulier mēstruosa. mō vt p̃t̃ i libro de causis. cause relucēt in effectib⁹ Etia p̃ p̃hm effect⁹ gerit aliq̃lē similitudinē sue cause: q̃ ille nar⁹ male disponit̃

Quare mulieres nō vniformit̃ eodē tpe mensis patiūt̃ mēstrua. qđ qdam in nouilunio. qdam in plenilunio qdam in defectu lune: Rñr qđ hoc est ppter diuersas cōplexiōes mulierū. Vñ licet oēs mulieres in respectu ad viros sunt flegmaticę. tñ mulieres inter se sic se habēt qđ vna est magis sanguinea. 2 alia magis colerica. 2c. mō q̃libet lunatio h̃z q̃tuor q̃dras. 2 ille h̃nt q̃tuor p̃plexiōes. p̃ma est sanguinea. scđa colerica. 2c. Mulier sanguinea patit̃ in prima quadra. colerica in secunda. melancolica in tercia. 2 sic de alijs

Quare mulieres sanguinee patiūt̃ur fluxū menstrui i p̃ma q̃dra: Rñdē f̃m Galienū in libro amphorū 2 mox et f̃m Guilbertū in sex p̃ncipijs. qđ omī tale additū suo tali facit ip̃m magis tale. ergo p̃ma quadra lune mulieris sanguinee augmētāt sanguinē. q̃ tūc sic expellit̃: Etia rñdē qđ luna noua respicit iuuenes. qđ tales sūt magis sanguinei q̃ senes. iuxta hūc versum. Luna vetus veteres iuuenes nona requirit̃.

Quare vt frequēter oēs mulieres in fine mēsis patiūt̃ur mēstruū. Rñr qđ gñalit̃ oēs mulieres sūt flegmaticę: mō vltima q̃dra est flegma Aliter rñdē. qđ hoc est ppter defectū lune. q̃ in eis frigiditas opat̃ ad multiplicadū illā materiā. 2 materia multiplicata tūc expellit̃

Querit̃ q̃re in tali fluxu mulieres patiunt̃ dolores Respōdetur. qđ est similis dolori stranguinee. i. picciōis vrinę paulatim 2 guttatiz. qđ sicut stranguinea que fit ex potu indigesto vias vřinales subiles ledit̃. sicut contingit

Problema sic etia
de q̃ fetus generat̃
sint idē: Rñr qđ nō.
qđ p̃mū est īpurnū
2 indispositū ad
generatōem. sed
scđm est valde
purū 2 clarū.
2 q̃ sanguis ille
est apt⁹ generatōi
Quare mulieres
impregnate tpe
mēstrui generāt
filios leprosos
2 imbecilles.
Rñr. qđ mēstruū
est venenosū
2 imo venenosissima
ē mulier mēstruosa.
mō vt p̃t̃ i libro
de causis. cause
relucēt in effectib⁹
Etia p̃ p̃hm effect⁹
gerit aliq̃lē
similitudinē sue
cause: q̃ ille nar⁹
male disponit̃
Quare mulieres
nō vniformit̃
eodē tpe mensis
patiūt̃ mēstrua.
qđ qdam in
nouilunio. qdam
in plenilunio
qdam in defectu
lune: Rñr qđ hoc
est ppter diuersas
cōplexiōes mulierū.
Vñ licet oēs
mulieres in
respectu ad viros
sunt flegmaticę.
tñ mulieres inter
se sic se habēt
qđ vna est magis
sanguinea. 2 alia
magis colerica.
2c. mō q̃libet
lunatio h̃z q̃tuor
q̃dras. 2 ille h̃nt
q̃tuor p̃plexiōes.
p̃ma est sanguinea.
scđa colerica.
2c. Mulier
sanguinea patit̃
in prima quadra.
colerica in
secunda. melancolica
in tercia. 2 sic
de alijs
Quare mulieres
sanguinee patiūt̃ur
fluxū menstrui
i p̃ma q̃dra: Rñdē
f̃m Galienū in libro
amphorū 2 mox
et f̃m Guilbertū
in sex p̃ncipijs.
qđ omī tale
additū suo
tali facit ip̃m
magis tale. ergo
p̃ma quadra lune
mulieris sanguinee
augmētāt
sanguinē. q̃ tūc
sic expellit̃:
Etia rñdē qđ
luna noua respicit
iuuenes. qđ
tales sūt magis
sanguinei q̃
senes. iuxta
hūc versum.
Luna vetus
veteres iuuenes
nona requirit̃.
Quare vt
frequēter oēs
mulieres in
fine mēsis
patiūt̃ur
mēstruū. Rñr
qđ gñalit̃ oēs
mulieres sūt
flegmaticę:
mō vltima
q̃dra est
flegma Aliter
rñdē. qđ hoc
est ppter
defectū lune.
q̃ in eis
frigiditas
opat̃ ad
multiplicadū
illā materiā.
2 materia
multiplicata
tūc expellit̃
Querit̃ q̃re
in tali fluxu
mulieres
patiunt̃
dolores
Respōdetur.
qđ est
similis
dolori
stranguinee.
i. picciōis
vrinę
paulatim
2 guttatiz.
qđ sicut
stranguinea
que fit
ex potu
indigesto
vias
vřinales
subiles
ledit̃.
sicut
contingit

Arestotelis

post balneū. sic etiā materia mēstrualis q̄ est terrestris et indigesta ledit vias p̄ quas digerit̄ et transire

Quare post fluxū menstrui mulier faciliū concipit. Respondeť q̄ tunc melius est disposita ad p̄ceptionē. q̄ est mudata a mēstruis. Un̄ legit in Exodo. cū iudei essent in egypto in breui tpe augmētabant sup̄ egyptios. Hui⁹ nō fuit alia rō naturalis nisi q̄ viri iudei nō coiebāt cum mulierib⁹ suis nisi essent purificate et mūdare a mēstruo quia tūc sunt apte ad p̄cipiendum

Quare color mulier⁹ mēstruosaz mutāt in palledinē. Rñr q̄ tali tpe calor recedit ab oīb⁹ mēbris exteriorib⁹ ad mēbra interiora. ad inuandū naturā et expellendū mēstrua. q̄ p̄uatio caloris facit palledinē in facie. Aliter rñ dētur. q̄ mēstrua sunt crudi humores. q̄ ipsi fluētib⁹ b̄ decolorare faciē. et per p̄ns inducunt palledinē

Quare mulier mēstruosa abhorret cibū cape. Rñr q̄ natura pl⁹ laborat ad expulsionē mēstrui q̄ ad digestiōnē. ergo si caperet cibū ille maneret crudus. q̄ natura sagat hoc nō admittit

Quare q̄dam mulieres sunt steriles et nō p̄cipiūt. Rñr fm̄ medicos q̄ p̄pter multas cās. Prima est. q̄ aliqñ ex pte viri est defectus. scz qñ vir est frigide nature. q̄ tūc semen suū est ineptū generationi. Scda cā est. q̄ semen ei⁹ est aliqñiens adsum non faciēs moram in matrice. Tercia. q̄ semina viri et mulieris sunt disproportionata. vt si vir est melācolicus et mulier sanguinea. vel si vir est colericus et mulier maxime flegmatica. q̄a vt patz ex p̄mo de generatiōe animalū et ex scdo de aīa. Agens et patiens debent esse p̄porcionata: alio actio impedit

Quare mulieres pingues raro p̄cipiunt. Rñr q̄ hñt matricē lubricam. p̄ quā semen receptū labitur nec retinetur. Aliē rñdetur. q̄ tales pingues hñt orificia matricis valde stricta. ita q̄ semen impedit. et si intrat tūc tarde intrat. ita q̄ semen medio tpe infrigidat. et sic non valet ad generationē. sed in materiā carneā resoluit.

Quare mulieres nimis calide raro p̄cipiunt. Rñdet

Probleumata

qz semen in eis receptū extinguit z corrumpit acsi pauca aq in magnū ignē funderet: ergo videm? q mulieres feruenter appetētes luxuriā z libidinē minime ꝑcipiunt

Quare mulieres publice vt meretrices non ꝑcipiunt Rñr q hoc est ppter diuersa semina. ex qbz eaz instrumta ꝑcipiēdi destruunt z lubrica efficiunt. ita q natura seminalis nō retinet Vel etiā. qz vnū semen destruit aliud ita q nullū valet ad generatōez. vñ? Impedit z semē aliud sit. et mediāte Quo impedit. sequit destructio prolis

Itē nota vt patz p Albertū. q summū remediū est ad ꝑceptionē recipe matricē leporis puluerizatā z purificatā in potu. q a tota natura specifica opatur ad ꝑceptionē

Quare qdā mulieres ꝑcipiūt masculos. Rñr fm Lōstantinū z Aresto. q si semē cadat ad dexterā ptem matricis tūc generat masculū. qz hec ps ē calidior: z calor fm ꝑdicta opatur ad generatōz masculū: z fm Albertū. qñ dextra ps mulieris maxie tumet ē signū masculū in vtero: Sz aliq assignat aliam cām. scz qñ semē pzis bz dominiū sup semen matris. tunc generat masculus. sed qñ est ecōuerso tunc generatur femella.

Quare qdā mulieres ꝑcipiūt femellas. Rñr qz semen est lapsum ad sinistrā ptem matricis. q est frigidior rōne splenis adiacētis. qz splen coopat ad frigiditatē. z illa ē cā femelle. Itē vt dicit Albert? qñ mulier post coitū tacet in dextero latere ꝑcipiet masculū. si aut in sinistro cōcipiet femellā. qz semina reclusa ad illā ptem matricis fluunt in qua mulier tacet. z tūc talis fetus illic formatur:

Quare mulier bz matricē. Rñr fm Auerroim i libro qui dicit colliget. qz est pprius locus generatōis. z illa ē situata in medio mulieris. sicut cloaca in medio ciuitatē qz sicut ad cloacā fluunt oēs immūdicie ciuitatis. ita ad matricē fluit sanguis menstruosus z immūdus

Quare qdā mulieres portāt pueros lōgos z graciles. et alie portāt breuesz spissos Rñr fm Auerroim vbi sup et etiā fm Galienū: qz puer format fm qntitatē matricis sed qz aliq mulieres hñt matricē longā z strictā. q pueri

qz semen in eis receptū extinguit z corrumpit acsi pauca aq in magnū ignē funderet: ergo videm? q mulieres feruenter appetētes luxuriā z libidinē minime ꝑcipiunt

Quare mulieres publice vt meretrices non ꝑcipiunt Rñr q hoc est ppter diuersa semina. ex qbz eaz instrumta ꝑcipiēdi destruunt z lubrica efficiunt. ita q natura seminalis nō retinet Vel etiā. qz vnū semen destruit aliud ita q nullū valet ad generatōez. vñ? Impedit z semē aliud sit. et mediāte Quo impedit. sequit destructio prolis

Itē nota vt patz p Albertū. q summū remediū est ad ꝑceptionē recipe matricē leporis puluerizatā z purificatā in potu. q a tota natura specifica opatur ad ꝑceptionē

Quare qdā mulieres ꝑcipiūt masculos. Rñr fm Lōstantinū z Aresto. q si semē cadat ad dexterā ptem matricis tūc generat masculū. qz hec ps ē calidior: z calor fm ꝑdicta opatur ad generatōz masculū: z fm Albertū. qñ dextra ps mulieris maxie tumet ē signū masculū in vtero: Sz aliq assignat aliam cām. scz qñ semē pzis bz dominiū sup semen matris. tunc generat masculus. sed qñ est ecōuerso tunc generatur femella.

Quare qdā mulieres ꝑcipiūt femellas. Rñr qz semen est lapsum ad sinistrā ptem matricis. q est frigidior rōne splenis adiacētis. qz splen coopat ad frigiditatē. z illa ē cā femelle. Itē vt dicit Albert? qñ mulier post coitū tacet in dextero latere ꝑcipiet masculū. si aut in sinistro cōcipiet femellā. qz semina reclusa ad illā ptem matricis fluunt in qua mulier tacet. z tūc talis fetus illic formatur:

Quare mulier bz matricē. Rñr fm Auerroim i libro qui dicit colliget. qz est pprius locus generatōis. z illa ē situata in medio mulieris. sicut cloaca in medio ciuitatē qz sicut ad cloacā fluunt oēs immūdicie ciuitatis. ita ad matricē fluit sanguis menstruosus z immūdus

Quare qdā mulieres portāt pueros lōgos z graciles. et alie portāt breuesz spissos Rñr fm Auerroim vbi sup et etiā fm Galienū: qz puer format fm qntitatē matricis sed qz aliq mulieres hñt matricē longā z strictā. q pueri

Arestotelis

erunt lōgi z graciles. sed alie p oppositū dicūtur hīc ma-
tricem dispositā. g etiā pueri p oppositū disponūtur

Quare mulier aliqñ p̄cipit duos gemellos. Rñr fm
Galienū in libro de natura humana. qz in matrice sunt
septē cellule et receptacula semis. z tot pñt naturalit̄ gene-
rari pueri in q̄t cellulas semē ceciderit z diuisum fuerit.
qz tres cellule sunt in dextero latere: et in illis generātur
tres masculi. z tres sunt in sinistro latere. in q̄b generan-
tur tres femelle. sed alia est in medio illaz. vbi antiqui au-
tentici dicūt generari hermofroditā. i. hoīem hñtem mē-
brium vtriusqz sexus. Si g mulier pareret vltra septē pue-
ros hoc potius esset miraculose q̄ naturaliter

Quare gemelli sunt semihōies et non ita fortes sicut
aliq. vt dicūt leges ipsos p medio hoīe in duellis reputā-
tes Rñr qz semen z materia (q̄ deberet trāsire in vnū feū)
cecidit in duos. z ergo debilitant̄. et fm rei veritatē non

Querit̄. quō generant̄ hermo: diu (vt frequē) vñt
frodite Rñr p talem modū: qz in matrice sunt tres cellule
p̄cipales. vna in dextro latere. alia in sinistro. tertia p̄o
in medio. in q̄ semen lapsum d̄z generare hermofroditā p
talem modū. qz natura sp̄ tendit ad meli⁹. ergo intēdit sp̄
generare masculū et nunq̄z femellā. qz femella est vir occa-
sionar⁹ et monstrū in natura. vt ptz in libro de aīalib. g
qñqz generat̄ mascul⁹ quo ad oīa mēbra p̄ncipalia. s̄z tñ
tandē ppter indispositōez matricis z obiecti et fm ineq̄
litate semis cum nō posset pficere masculū pfectū. sic ge-
nerat femellā vl hermofroditā. z g dicūt naturales q̄ her-
mofrodita sit impotēs in mēbro virili: vt ptz p exp̄ientiā

Quare natura non disposuit in eo duo mēbra virilia
vel duo feminalia: s̄z sp̄ vnū virile et aliud feminine Rñr
quia natura tñc faceret aliqd frustra. qd est p̄ra Aresto.
in multis locis. s. in tercio de aīa. p̄mo celi. q̄rto meta-
phifice. vbi d̄z qz natura nihil facit frustra. et deus

Querit̄. utrū ille sit habēdus p viro vel muliere. Rñr
qz cōsideranda est quantitas vnus membri sup quanti-
tatē alterius membri: et debet p̄siderare in quo mēbro sit

Probleumata

potens in actu venereo: et si fm actum mulieb: ē tunc est
mulier. si fm actum virilem tūc est vir

Querit. vñ d3 baptizari noie viri vel mulieris. Rñr
qz nomine viri. Rō est. qz nomina imponunt ad placitū
et fm nomē dignius debet baptizari. qz omis vir digni
or est muliere. qz omne agens prestatius est suo passō. vt
dicit Aresto. in tercio de anima

Queritur. vtrū debet stare in iudicio loco viri vel mulieris. Rñdet s̄m viam iuris q̄ p̄mo debet iurare anteq̄ admittat̄ ad iudiciū quo membro posset vti. 2 s̄m hoc est admittēdus iuxta vsū et potentiā illi⁹ membri. et si retur ambobz membrīs eq̄līter tunc s̄m sanctā matrem ecclesiam nō est tolerādus. Et quo etiā querit̄ 2 soluitur tale pbleuma. vtrum ipse potest pcedere ad sacros ordines Et respōdetur s̄m iam dicta

Querit. an natura facit mōstra. Rñr q̄ sic. vt patet ter
cio phisicoz. qz si nō tunc priuaret suo fine. nam ex possi
bilibz semp intendit pducere id qđ melius ⁊ pfectius est
sed tandē ex indispositiōe materie ⁊ influxu pstellatiōis
specialis nō potens est pficere ⁊ sufficiēter pducere intē
tum. g. pducit illud qđ potest. Ut p̄gigit t̄pibz Alber ti. q̄
in quadā villa vacca peperit vitulū semibominē: tūcrusti
ci suspicātes de pastore. ipsi rei cām variā imposuerūt. et
tandē ipsū cum vacca volebāt cremare. sed Albertus
astronomie expertus agnosces rei veritatē. ex pstellatione
speciali h̄ factū esse dicit. et pastorez a manibz eoꝝ redemit

Dec sunt verba Alberti. Vidim⁹ bicorporē. ⁊ corpora
eorū in nullo loco erant iuncta nisi in dorso. ⁊ habebāt
duo capita. q̄tuor pedes. q̄tuor manus. et ibant etiaꝫ ad
quācūqꝫ ptem vertebant Verba alberti Vidim⁹ bir
cum nō habentē nisi pedes anteriores. ⁊ ptem posteriōrē
scꝫculū traxit post se sup̄ terrā Verba alberti. Nar
uerūt nobis. duo hoīes fuerūt in dorso iuncti. et erāt cō
trarie p̄plectōis. et cū vnus fuit furidūdus alter fuit man
suetus. ⁊ vixerūt p̄ duos annos. ⁊ vnus p̄us moriebat. al
ter p̄o tā diu sup̄uixit donec ex fetore infect⁹ moriebat

Arestotelis

Queritur. quō fient hec. Rñdetur q̄ p̄ talem modū. qz semē fundit̄ ad cellulas matricis. qd̄ p̄ generatiōe duozz fetū sufficit. tunc forte qñqz p̄tingit q̄ intersticiū pellis medians inter duas cellulas rūpitur. ⁊ in dorso ramificātur. ⁊ p̄iungunt̄ hñtes duo capita distincta

Querit̄. utrū sit vnus hō vel duo. Rñr fm̄ Aresto. respiciēdū est ad cor. vñ qñ sunt duo corda sunt duo hoies

Quare aliquñ hō generat̄ cum magno capite vel cū sex digitis in vna manu. vel cūz q̄tuor Rñr fm̄ Albertū q̄ ē p̄pter sup̄fluitatē ⁊ nimīā abūdantiā materie. vñ qñ materia sup̄fluit. tūc generat̄ caput nimis magnū. vel sex digiti vel q̄tuor pedes. vel alioz sup̄abūdantiā mēbroz. Sz qñ materia deficit. tūc generat̄ membrū minus q̄ deberet. vel pauciora mēbra. Et sic Albert⁹ ⁊ Auerrois distīguunt scdo phisicoz q̄ntitatē discretā ⁊ continuā

Quare mulier sit monstrū in natura Rñr ex scdo phisicoz. Dē occasionatū est monstrū. sz mulier occasionalit̄ p̄ducta est. ergo rē. Vnoz pbatur. q̄a natura nunq̄ intendit generare femellam. sed semp masculū. Sed natura generat quādoqz femellam p̄pter materie indispositiōnē. vt prius dictum est.

Quare qdam totaliter assimilant̄ patri. qdam totalit̄ matri. qdam vtriqz. qdam neutri parentū. Rñdetur fm̄ Aresto. si semen patris totalit̄ suparat semen matris. tūc puer totalit̄ assilatur patri Si aut̄ p̄ oppositū tunc matri Sed qñqz neutri assilatur ⁊ hoc p̄tingit varijs de causis qñqz ex dispositiōe p̄maz qualitātū. qñqz ex influxu p̄stellatiōis celestis. Et sic refert Albertus magn⁹ exemplū q̄ quondā t̄pis erat bona p̄stellatiō p̄ generatiōe porcoz. et generabat̄ homo hñs faciem ad instar porci. ⁊ fm̄ hoc p̄ducuntur monstrea diuersimode

Quare pueri frequētius assimilant̄ patri q̄ matri. Rñr dētur q̄ hoc est p̄pter h̄yminatōez matris de dispōne p̄is in coitu. Vñ rōne fortis h̄yminatōis de qua memorat̄ t̄pe p̄ceptiōis pueri maxime attrahit̄ eius dispositiōnē aut colorē vt sup̄ius patuit de regina. qua h̄yma-

Probleumata

ginante de hy magine nigra peperit filium nigrum. ⁊ rur-
sus patuit de quadā regina ethiope. q̄ tpe pceptionis hī
maginabat de albiſſimo colore ⁊ tūc peperit filium albū
Et idem habet ex artificio iacob. q̄ virgas diſcoloratas
miſit in aquas tpe admixtionis ouium

Quare pueri aliq̄ affilant auis ⁊ attanis pluſquā p
prijs parentibz Rñr naturalit̄ qz ſetus auoz eſt impoſita
in cordibz generatiū. ⁊ p̄t dici qz ſit aliq̄ ex ſilitudine nu-
trimenti. ⁊ tūc ſetus formaſ ex ſilitudine auoz

Quare mēbra pueri ſunt diuerſimo de diſpoſita. q̄daz
magis dura. q̄dam magis mollia. Rñr qz hoc eſt p̄t do-
miniū diuerſoz elemētoz. qz oſſa ſiūt ex materia terreſtri
⁊ ſunt magis dura. Sed medulla ⁊ cerebrū ſiūt ex ma-
teria magis aq̄ſa. ergo ſunt magis mollia. Sed ſpūs vi-
tales ⁊ aiales generant̄ ex materia magis aerea. ⁊ h̄ intel-
ligit̄ de ſuis mēbris ex q̄bz reſultāt. ſicut epar ⁊ cor. in q̄-
bus pncipaliter ſpūs vitales exiſtunt

Querit̄. quō ſetus ſucceſſiue generaſ. Rñr qz in p̄mis
ſex diebz ſemina hñt colorem lactis. ſed in ſex diebz ſeq̄n-
tibz habet̄ colorē rubeum. qui color eſt p̄pinquus diſpo-
ſitioni carnis. ⁊ tunc tranſmutant̄ in materiam ſpiſſi ſan-
guinis ⁊ coagulati nō fluentis. ſicut maſſa carnea. ſed in
duodecim diebz ſequentibz poſt illos illa materia cōden-
ſatur et p̄ſolidatur ita qz poſſet ſuſcipere organizationē ⁊
formalizationē. quia res fluida et humida nō tenet imp̄ſ-
ſionē. vt p̄t per Areſto. ſecūdo de anima. Sic ſingulis
diebz vſqz ad ptum aliter ⁊ aliter diſponit̄. Sed quō ſe-
tus p̄ ſingulos meſes regatur p̄ planetas hoc p̄t alibi.
ſcz in Boetio. Et ille modus trāſmutationis ſeminis p̄t
in his metris Suſceptū ſemen ſex p̄mis credo diebz Eſt
quaſi lac. reliquisqz nouē ſit ſanguis. abinde cōſolidat̄
duodena dies. his nona deinceps Eſſiciat totum. tem-
pusqz ſequens ortum

Querit̄. vrū ſetus ſtercorizat ⁊ mingit Rñr qz nō. ⁊ rō
eſt. qz nō h̄z primā digeſtionē que eſt in ſtomacho. q̄a ci-
bus nō venit ei p̄ os. ſed p̄ vmbilicū. ⁊ ergo nō vrinat. ſz

ſz vna eſt
in maris. ⁊ i
Quare ſim vſum
tūc in nono m
ſed boc iō p̄ti
tūc. Cū p̄te
ſz p̄teſt calid
tūc frigidit̄
no meſe ſunt
Quare pueri eceū
ſz p̄ti dicit̄
p̄ti h̄is do
p̄ti ſetum. ita c
Quare puer eceū
p̄ti caliditat̄
ſz ſua teneritat̄
mōtra mollia
ſz matris ſtricti
p̄ti capſello de
ſz p̄ti oculos
ſz alia assignat̄
p̄ti p̄ti parenti
p̄ti puer cum e
ſz matrice exiit
p̄ti dignit̄ in o
ſz molles ſz
ſz p̄ti. Rñr qz
ſz p̄ti p̄tiologi
ſz p̄ti p̄ti c
ſz p̄ti rōdetur
ſz nō p̄ti
ſz p̄ti. quō p̄ti
ſz p̄ti ſz ſi al
ſz p̄ti mat̄ c
ſz p̄ti. quare
ſz p̄ti rati

Aristotelis

in dat. q̄ vrina est p̄ue quantitat̄is. et reseruāt in quadā pel-
licula matricis. et in ptu emittitur in magna cop̄ia

Quare s̄m vsū et cursū nature pueri exiunt vterū
maternū in nono mense. R̄nr q̄ tunc fetus est totalit̄ p̄fe-
ctus. vel hoc iō p̄tingit. q̄ tūc regnat planeta mellifluus
et benignol⁹. s. iupiter. q̄ est amicus nature. Nā s̄m astro-
nomos ipse est calidus et humid⁹. et ergo obtēperat malī-
ciam saturni frigidi et sicci. et ideo omnes pueri generati
in nono mense sunt sani vt fr̄q̄nter

Quare pueri exētes in octauo mēse put fr̄q̄nter mo-
riunt. et illi pueri dicūtur fetus lune. R̄nr q̄ luna est pla-
neta frigidus h̄is dominū sup̄ fetum. ergo sua frigidita-
te stringit fetum. ita q̄ oportet eum mori

Quare puer exiens statim flet. R̄nr q̄ p̄pter subitā se-
parationē a caliditate ad frigiditatē. que frigiditas mat̄-
me ledit suā teneritatē. S̄z alia rō esse p̄t talis. q̄ tūc pue-
ri h̄nt mēbra mollia et tenera. q̄ p̄primunt cum exire d̄nt
p̄portā matris strictā et angustā. et p̄cipue cerebrū humi-
dū capite cōpresso de se facit stillare q̄sdā humores. q̄ pe-
tentes exitū p̄ oculos causant fletus et lacrymas. Sed
theologi aliā assignāt cām: videlicet q̄ h̄ sit p̄pter trāsgres-
sionē primoz parentū et p̄pter peccatū originale

Quare puer cum exit ponit digitū in os. R̄nr q̄ puer
exiens a matrice exit a calido balneo: q̄ intrans frigidita-
tem ponit digitū in os p̄pter defectum caliditatis

Quare mulieres asserunt q̄ puero clamāte in vtero est
malum signū. R̄nr q̄ est malum eo q̄ nō viuus exiet. et
ergo dicūt theologi q̄ dum puer cognoscit se priuari di-
uino intuitu p̄pter carentiā baptismi. q̄ tunc clamat. S̄z
naturaliter r̄ndetur. q̄ clamor est signū sue passionis. q̄a
si maxime nō pateret non clamaret

Queritur. quō puer exit de vtero. R̄ndet q̄ primo ca-
put extendit: et si alio mō exiret. s. p̄ crura vel brachia tūc
interficeret matrē et semetipsum

Queritur. quare mulieres cōedentes cibum infectum
vtruta carnes rancidas et. de facili generant abortiuū.

Problemmata

Rñr qz in eis generat semen infectū. qđ anima abhorret
et pūcit ab agro nature. s. a matrice. qz non est aptū p for
ma nobilissima: s. humana q ei anima infunderet

Quare coëre luctatio ⁊ saltus faciūt abortiū. vt aliq
mulieres astute bñ sciunt ⁊ faciūt. Rñr qz p talem morū
ligamēta embrionis soluiunt. et p nñs seq̃tur abortiuus
qz materia diutius retineri nō potest

Quare ictus fulmis ⁊ tonitruū faciunt abortiuū. Rñr
qꝫ ille vapor ē adustiu⁹. rōne cui⁹ facili⁹ ledit materiā te
nerrimā ipsi⁹ fetus. intrās per poros matricis. immo dē
Albertus. si fuer actualit⁹ viuēt in vtero materno. p ful
men ⁊ tonitruū interficere⁹

Quare mulieres iuvenes ⁊ nō antique ppter cās pua
deās abortiūt. Rñr qz corpa muliez iuuenū sunt magis
rara porosa ⁊ graciliora. ḡ vapor fulminis citi⁹ corpa earū
intrat pcurādo abortiuū in eis. s; mulieres vetres hñt
carnes grossas ⁊ pcompactas. ita q vapor eas facili⁹ intrare
non p̄t. ergo nō seq̄tur talis actio in eis

Quare multus gaudiū facit abortiuū. vt vult Aresto.
Rñr qz tpe gaudiū matric depaupat calore. & pñs abor-
tius efficit. Eadē rō est qre timor facit abortiuū. qz tñc
calor vadit ad cor subueniēdo ipi derelinqns matricē

Quare in principio impregnationis. s. primo scdo tertio me-
sibus facilius fit abortiri? Ad h. Galienus respondet. q. sic fructus
pomo vel piri in principio facilius cadit. q. ligamenta ad
huc sunt mollia et debilia. ita etiam est de puero in utero

Quare in fine impregnationis: s. vii. viii. z. ix. mensibz
puer facili^r erit. Rñr fm Salienū. qz qñ fruct⁹ sunt ma-
turi tñc ligamēta facili^r frangunt. et sic facili^r cadunt.

Quare tpe pregnatiōis adhuc medio. s. in iij. v. z vi
mensib; difficultē fit abortiu? Rñr qz tñc ligamēta plus
sunt fortificata vel solida. t p dñs nō cito corrumpunt

Quare aliquo mulieribz maior accidit dolor pueriēdo
et aliquo minor? Rñr ppter tres cās. aliquñ ppter fetus mē-
nitudinē. vel qz obstetric est indocta. Etia aliquñ fit quia
fetus mortuus est. quia tunc nō habet flexibilitatē: sed in

Aristotelis

credo est inflexibilis. Sed dolor minor contingens in aliis quibus per oppositum fit

Quare homo non habet caudam sicut alia animalia. Rursum quod homo est animal cuius proprium est sedere. sed hoc nulli aliorum animalium caudas

Quare balneatores cum aqua frigida et (hominum est proprium non cum aqua calida expellunt calorem de fornace. Rursum quod ille sunt qualitates contrarie. quod maioris actionis sunt ad invicem et sic calor in lapidibus melius expellitur

Quare aqua calefacta magis congelatur quam frigida. Rursum quod ideo quod talis est magis rara. et per contrarium magis dat ingressum

Quare homines sunt magis pingues et crassi (frigiditati circa ventres quam alibi. Rursum quod maxima digestio est in stomacho. ideo partes que sunt magis propinque stomacho magis impinguantur et incrassantur

Quare animal pro coitu tristatur. Respondetur quod actus luxurie est in se turpis et imundus. ut sic omne animal aboret tale actum: quod homines cum super eo cogitant erubescunt et tristantur

Quare ebrii non habent discretiorem inter sapientes sicut sobrii. Rursum quod caro lingue est multum porosa sive spongiosa. et in se multum capit de humiditate. et magis in ebriis quam in sobriis. ergo lingua repletur malis humoribus ex frequenti potatione. et sic ex ista repletione caro lingue repletur et organum gustus ingrossatur. quod organum gustus est vena lingue subtili carne substrata. ideo propter ingrossationem medii. id est ipsius gustus potus ad ipsos ebrios sumptus non perfecte sentitur. quod ad debitam sensationem requiritur proportio debita medii. Et ex illo elicitur causa que ebrii non habent perfectum modum loquendi.

Quare animalia melancholica habent longas aures. et que homines homines habentes longas aures ut in plurimum non sunt ita sapientes sicut habentes breves aures. ut patet per Aristotem in libro de animalibus. Rursum quod aures generantur ex materia frigida et sic ea que dicitur cartilago. que est in potentia propinqua ad os vel ad ossis generationem. sed quod animalia melancholica tali materia abundat. ergo habent longiores aures. ex quibus habent materiam sufficientem et abundantem per aurium generationem. et sic tunc aures abundantes generantur et magne

Probleumata

Quare predicti sunt semi fatui. Rñr qz aīe sequūtur corpa. nā si sensus corpis sunt subtiles. tūc aīma exercet subtiles opatōes. tā practicas q̄s speculatiuas. Et p oppositū est de corpe grosso.

Querit̄ quō aīa intellectina p̄iūgit̄ puero ī vtero matris. scz vtrū pat̄ generās disponit materiā ad receptiōes aīe intellectiue Rñdēt̄ theologicē. q̄ ī materia fet⁹ sufficiēter disposita deus infundit aīam intellectiua. et hoc idē vult beat⁹ Augustinus dicēs. aīa creando infundit̄ z infundendo creatur

Solutis z motis pbleumatib⁹ de p̄tib⁹ corpis hūani ex varijs dictis Aresto: z alioz phoz z medicoz codicibus lucide electis. sequūt̄ alia pbleumata vtilia. q̄rū p̄z

Uare lepores aptis oculis dormiūt. Rñr (mū ē qz hñt oculos p̄eminētes z palpebras breues. z sic cū difficultate claudūt. Alia p̄t ēē cā. qz s̄s aīalia timorosa. ideo vt se custodire pñt apertis oculis dormiūt

Quare corui nō cibāt pullos suos añ nouē dies Rñr qz vidēt̄ eos nō esse eiusdē coloris seu nō p̄formes coloris suo. z ideo putant esse de alieno genere. sed tñ de omī potens pascit eos p̄ illos dies roze celi Unde psalmista Qui dat iumentis escā ipoz. z pullis coruoz zc.

Quare ouis z colūba s̄s aīalia mitissima Rñr qz carēt felle. z fel p̄mouet ad irā. vt p̄z supra

Quare aues hñt testiculos ad intra Rñr qz si haberent eos ad extra impedirēt eoz volatū z leuitatem

Quare auicule nō mungunt. Rñr qz illa supfluitas q̄ deberet pueri in vrinā puerit̄ in pennas. z hoc p̄z. qz ī p̄nis multa apparet humiditas. Alia rō ē. qz s̄s ī p̄nuo motu. z ḡ multū hūidū in eis exsiccat̄ p̄ aerē z ventū

Quare oua oblōga efficiūt mares. z obtusa femellas Rñr vt vult ypocras. qz calidi est mittere a centro ad cū cūferētiā frigidit̄. vñ si oua sunt lōga signū est q̄ hñt multū de colore. z ideo trāseūt ad materiā masculī. qz ī omī genere aīalīnz mascul⁹ est calidior femella. teste pho. Si vero oua sunt obtusa. signū est q̄ calor in eis est disp̄sus

Arestotelis

remissus. et ideo tendunt ad materiam femelle

Quare melius audit de nocte quam de die. Rursum Aristoteles. quod de nocte maior est tranquillitas quam in die. quod sol non ita bene eleuat vaporem in nocte sicut in die. ideo tunc mediuz est melius dispositum. et per ipsum melior fit morus quam deesse cum sono. Alia ratio est. quod in die plures sunt motus aeris et soni quam in nocte. qui se mutuo impediunt. Etiam in nocte est magis silentium. quod est oppositum sono. sed quod opposita iuxta se posita magis elucescunt. ideo de quodto opposita sunt iuxta se opposita. de tanto se magis notificat.

Quare homo tacet sub ascellis citius ridet quam tacet in alio membro. Rursum quod ibi est percursus plurimum nervorum. et quod etiam medius tacet. scilicet caro est ibi subtilis. et igitur ibi fit maior et subtilior sensatio. et hoc est verum. si talis locus non nimis tangitur. quod si fieret per excellens sensibile. tunc ibi non fieret talis delectatio. et quando sic tangitur. tunc fit ibi diffusio spirituum et multus nervus ibi collectis. tandem venit spiritus ad faciem. et sic inde causatur risus.

Quare lignum adustum vertitur in carbonem. et os adustum vertitur in corpus album. Rursum quod lignum ante eius adustiones est sufficienter humidum. et sic post adustionem acquirit in se calorem accidentaliter. et ille calor humidum in ligno totaliter presumere non potest. et sic remanet humidum post adustionem et pervertitur in corpus nigrum. eo quod humidum in ligno fuit satis viscosum et non potuit ab illo igne in toto presumi. Os autem ex sua natura est frigidum et siccum modicum habens in se de humiditate. que adustionem totaliter presumit. et sic per accidens humidum presumpto os albescit.

Quare aliqui magis delectantur in colore albo et alii in colore nigro. Similiter respondendum est ut supra.

Quare aliquae mulieres plus diligunt viros albos. et alii que viros nigras. Respondetur quod huius duplex est causa. Prima est. quod alii habent visum debile. et iste iste magis delectantur in nigredine. quod albedo propter sufficiens lumen super naturam lucis quam in se habet magis ledit visum quam nigredo. Secunda causa est. quod omne simile applaudit suo simili. sed quod quod

Arre

que aliquis app
 oia. Respon
 dunt et ad gurr
 uis hoc app
 quibus ap
 gunt. 2. aliquib
 coningit ma
 dorem. q. hui
 nica fuit ad s
 mber gatur
 quadunt. Al
 pterias. Un
 rium ascen
 bent submer
 scendere. tuc
 ur vni aliq
 ef fm Aro
 et remissio lo
 ad aliud simi
 aliquis ex
 do glozio
 idem oditoz
 indigna lau
 quia seculu

Arestotelis

Quare aliquibz apparet in somno q̄ p̄medit̄ 2 bibūt
aliqua dulcia. Respondetur quia flegma eleuatum stil-
lar ad fauces 2 ad guttur. 2 tale flegma quodā mō est dul-
ce. igitur in eis hoc apparet

Quare aliquibus apparet in somno q̄ sunt in aqua et
submergūtur. 2 aliquibz q̄ sunt in aqua 2 nō submergū-
tur. 2 hoc contingit maxime flegmaticis. Respondetur
fm̄ Arestotelem. q̄ huius causa est. quia quando mate-
ria flegmatica fluit ad superiora. tūc apparet illis q̄ sunt
in aqua 2 submergūtur. Sed qñ fluit ad inferiora tūc ap-
paret eis q̄ euadunt. Alia potest esse causa. scz nimia re-
pletio seu ebrietas. Unde cum homo est nimis repletus
tunc sumi sursum ascendunt 2 multiplicantur. 2 inde ap-
paret q̄ debent submergi seu strangulari. si aut nō p̄t̄ eaz
maxime ascendere. tūc apparet eis ac si euaderent

Queritur utrū aliquis potest facere somniū ab extrin-
seco. Rñdet fm̄ Aresto. q̄ sic. scilz p̄ istum modum. qz si
aliquis alicui remisse loquitur ad aures. sic q̄ ipse eū exci-
taret. tunc et p̄motione spiritū in capite tonitrua fiunt
vel aliquod aliud simile. 2 sic de illo fieret eis somnium.
Et sic sepe aliquis ex reuelatione diuina potest habere
somnia de deo glorioſo ipsum in somno honorando.
Quisquidem p̄ditori totius vniuersi. filioqz virginis il-
libare condigna laus 2 gloria: gratiarumqz actio sit nūc
2 semper p̄ infinita seculorū secula. **A M E N**